



Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Taiken tuki taiteen ja kulttuurin edistämiseen 2018

Sisällys

1 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN MÄÄRÄRAHAT JA TUKI 2018	2
2 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN KEHITTÄMISOHJELMAT 2018	9
3 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN TUKI KANSAINVÄLISTYMISEEN 2018.....	11
4 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN HAKEMUKSET JA MYÖNNÖT 2018	13
5 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT TAITEENALOITTAIN 2018	15
6 APURAHOJEN HAKIJAT JA SAAJAT 2018: ALUE, KIELIRYHMÄ	18
7 APURAHOJEN HAKIJAT JA SAAJAT 2018: IKÄ, SUKUPUOLI	23
8 OIKAISUVAATIMUKSET 2018	26
9 TAITEILIJAELÄKKEET 2018	27
10 MUUTOKSET 2017–2018	28
11 AIKASARJOJA TAIKEN TUESTA, HAKIJOISTA JA SAAJISTA 2014–2018	30

1 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN MÄÄRÄRAHAT JA TUKI 2018

- Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) toiminta koostuu apurahoina ja avustuksina myönnettävästä taiteellisen ja kulttuuritoiminnan tuesta sekä kehittämis- ja projektitoiminnasta, jota toteuttavat pääasiassa eri puolilla maata työskentelevät läänintaiteilijat. Nämä kaksi tehtävää muodostavat *taiteen ja kulttuurin edistämisen*¹.
- Vuonna 2018 Taike edisti taiteellista ja kulttuuritoimintaa apurahoina, avustuksina ja palkintoina kaikkiaan 38,3 miljoonalla eurolla. Kasvua edellisvuoteen oli 3,2 miljoonaa eli 9 prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa uusien tukimuotojen siirtämisestä Taiken jaettavaksi².
- Läänintaiteilijatyö ja muu viraston taiteen edistäminen mukaan lukien taiteen ja kulttuurin edistämiseen käytettiin 40,7 miljoonaa euroa vuonna 2018. Kasvua edellisvuoteen oli 8 prosenttia.
- Taiteen ja kulttuurin edistämiseen käytettävä määräraha on peräisin kahdesta lähteestä. Valtion budjettivaroista maksetaan valtion taiteilija-apurahat ja kirjailijoiden ja kääntäjien apurahat (ns. kirjastoapurahat)³. Muu harkinnanvarainen tuki maksetaan rahapelien voittovaroista. Kaikkiaan 62 prosenttia taiteen ja kulttuurin edistämiseen osoitetusta määrärahasta on rahapeli-toiminnan voittovaroja.
- Useimpien Taiken tukimuotojen määrärahat ovat pysyneet suurin piirtein ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Osa muutoksista johtuu Taikelle tai Taikesta siirretyistä tukimuodoista. Esimerkkinä ensin mainitusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä Taiken jaettavaksi siirretyt erityisavustukset kulttuurilehtien ja kulttuuritahtumien tukemiseen. Niin ikään ministeriöstä siirrettiin Taiken tuettavaksi kuvataiteen järjestöjen tuki, mikä näkyy toiminta-avustusten summan nousuna. Vastaavasti Taikesta siirrettiin elokuvan laatutuki (500 000 euroa) vuoden 2018 alussa Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi. Tämä vähentää Taiken kautta elokuvalle myönnettävää tukea sekä tuen hakijoiden ja saajien määrää.
- Kulttuurin tuella Taiken tilastoinnissa tarkoitetaan niitä tukimuotoja, joita ei ole valtionavustustietokannassa luokiteltu taiteenaloittain. Nämä ovat: Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa, avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen ja rasismiin vastaiseen toimintaan, avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen sekä avustukset kulttuurilehdille.

¹ Laki Taiteen edistämiskeskuksista: ”Taiteen edistämistä varten on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto ---- Keskuksen tehtävänä on myös kulttuurin edistäminen siltä osin kuin se ei kuulu muun viranomaisen tehtävään.” (2012/657).

² Kulttuurifestivaalien tuki 2,3 M€, kulttuurilehtien tuki 0,9 M€. Lisäksi siirretty kuvataiteen ja mediataiteen toiminta-avustuksia.

³ Tämän lisäksi Sipilän hallituksen kärkihankkeen (prosenttiperiaatteen laajentaminen) tuki maksetaan myös budjettivaroista.

TAIKEN TUKI TAITEEN JA KULTTUURIN EDISTÄMISEEN 2018

Tuki taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan		
VALTAKUNNALLISET TUKIMUODOT	2018	MUUTOS %
Työskentelyapurahat ja palkinnot	15,5 milj. €	1,6 %
Apurahat kirjailijoille ja kääntäjille ⁴	2 671 000	3,0 %
Kuvataiteen näyttöapurahat	960 000	0,0 %
Taiteilija-apurahat ⁵	11 619 290	1,2 %
Valtionpalkinnot (ml. lastenkulttuurin valtionpalkinnot)	226 000	0,0 %
Kohdeapurahat	3,5 milj. €	-0,7 %
Eri taiteenalojen kohdeapurahat	2 948 070	-1,5 %
Liikkuvuusapurahat	451 600	3,1 %
Apurahat kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen	130 000	4,8 %
Avustukset yhteisöille	16,1 milj. €	23,0 %
Eri taiteenalojen erityisavustukset	1 545 400	-28,5 %
Eri taiteenalojen toiminta-avustukset	8 341 000	5,6 %
Avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen ja rasmin vastaiseen toimintaan	635 000	-0,9 %
Residenssiavustukset	309 000	1,3 %
Avustukset "Prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen" -hankkeille	285 000	0,0 %
Kulttuurin hyvinvointivaikutusten erityisavustukset ⁶	452 000	0,0 %
Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa	300 000	-50,0 %
Avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuteen	691 000	0,0 %
Taideneuvoston avustus	30 000	0,0 %
Lastenkulttuurin erityisavustukset ⁷	270 000	6,1 %
Erityisavustukset kulttuurilehdille	888 000	uusi
Festivaaliavustukset	2 326 500	uusi
VALTAKUNNALLISET TUKIMUODOT YHTEENSÄ	35,1 milj. €	10,4 %
ALUEELLISET TUKIMUODOT		
Työskentelyapurahat	1 887 000	6,4 %
Kohdeapurahat ⁸	1 255 000	18,5 %
Palkinnot	65 000	0,0 %
ALUEELLISET TUKIMUODOT YHTEENSÄ	3,2 milj. €	-5,7 %
TUKI TAITEELLISEEN JA KULTTUURITOIMINTAAN YHTEENSÄ	38,3 milj. €	8,8 %

⁴ Josta tietokirjailijoille 10 %.

⁵ Kaikkien taiteenalojen taiteilija-apurahat. Sisältää myös aiempina vuosina myönnetty monivuotiset taiteilija-apurahat. Myös keskeytetyt ja vuonna 2018 jatkettut apurahat.

⁶ Sisältää Taikusydän-yhteyspisteen toimintaan kohdistetun tuen.

⁷ Siirtyneet alueellisista valtakunnallisiksi tukimuodoiksi.

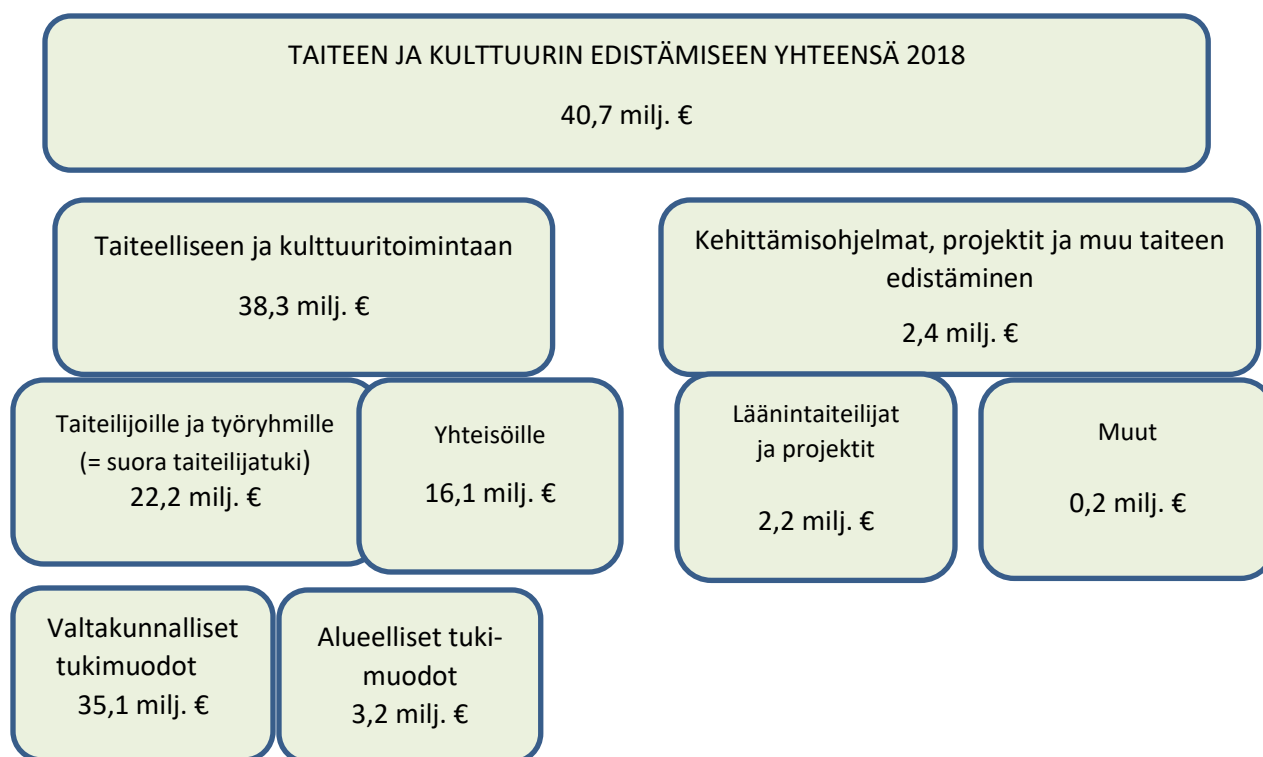
⁸ Sisältää lastenkulttuurin kohdeapurahat.

Muu taiteen edistäminen	2018	Muutos %
PROJEKTIT JA LÄÄNINTAITEILIJATYÖ	2 187 830	0,8 %
Projektit	685 960	32,2 %
Läänintaiteilijoiden palkat	1 501 870	-9,0 %
MUU VIRASTON TAITEEN EDISTÄMINEN ⁹	187 560	-5,8 %
PROJEKTIT JA MUU TAITEEN EDISTÄMINEN YHTEENSÄ	2,4 milj. €	0,3 %

TAITEEN JA KULTTUURIN EDISTÄMISEEN YHTEENSÄ	40,7 milj. €	8,0 %
--	---------------------	--------------

Taiteen edistämiskeskuksen hallintomäärärahat (toteutunut)	4,3 milj. €	2,9 %
--	-------------	-------

Taike yhteensä 45,0 milj. €



⁹ Sisältää mm. viestinnän ja tiedontuotannon kuluja.

TAIKEN OSUUS* VALTION MENOISTA VUONNA 2018 (%)

	Taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan (€ 38,3 milj.)	Taiteen ja kulttuurin edistämiseen yhteensä (€ 40,7 milj.)
Valtion menoista (€ 56,2 mrd.)	0,07 %	0,07 %
Budjettimomentti 29.80. Taide ja kulttuuri (€ 462,6 milj.)	8,3 %	8,8 %

* Ei sisällä Taiken hallintomenoja.

Lähde: <http://budjetti.vm.fi/>

TAIKEN KAUTTA JAETTAVAT RAHAPELITOIMINNAN VOITTOVARAT 2018

	Euro 2018
Esittävä taide	6 376 000
Kirjallisuus ja taidejournalismi	337 500
Musiikki	1 920 000
Rakennustaide ja muotoilu	655 000
Visuaalinen taide	4 037 000
Valtionpalkinnot	196 000
Liikkuvuustuet	700 000
Apurahat ja avustukset moni- ja poikkitaiteelliseen toimintaan	120 000
Taideneuvoston kehittämistuet	30 000
Alueelliset apurahat ja avustukset	2 765 000
Alueelliset taidepalkinnot	65 000
Avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan	691 000
Avustukset monikulttuurisuuden ja kulttuurin moninaisuuden edistämiseen	765 000
Avustukset alueellisille elokuvakeskuksille ja elokuvakulttuurin hankkeisiin	738 000
Avustukset lastenkulttuurin edistämiseen	600 000
Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toiminnan tukemiseen, josta 40 000 € Taikusydän -yhteyspisteenä toimimiseen	452 000
Avustukset kulttuurilehdille	888 000
Avustukset taide- ja kulttuuritapahtumille	2 293 500
	23 629 000

- Taiteen edistämiskeskuksen tuki jakautuu valtakunnalliseen (aik. valtion taidetoimikunnat) ja alueelliseen (aik. alueelliset taidetoimikunnat). Valtakunnallisina tukimuotoina myönnettiin vuonna 2018 kaikkiaan 35,1 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen oli yli 3 miljoonaa euroa. Tämä johtui pääasiassa kahdesta tukimuodosta (kulttuuritapahtumat, kulttuurilehdet), jotka opetus- ja kulttuuriministeriö siirsi Taiken jaettaviksi.
- Alueellisina tukimuotoina myönnettiin vuonna 2018 kaikkiaan 3,2 miljoonaa euroa. Vähennystä oli vajaat 200 000 euroa. Alueelliset taidetoimikunnat eivät enää vuonna 2018 myöntäneet yhteisöille valtionavustuksia, vaan kaikki yhteisötuet muuttuivat valtakunnallisiksi tukimuodoiksi.
- Aiempien vuosien tapaan neljä suurinta taiteen alaa, kuvataide, kirjallisuus, näyttämötaide ja musiikki saivat yli puolet (59 %) Taiken tuesta.

- Eri taiteenalojen osuus Taiken kokonaistuesta on pysynyt pääpiirteissään ennallaan. Musiikin osuudessa on nousua Taiken jaettavaksi siirrettyjen festivaaliavustusten ansiosta ja hakemusluokka ”kulttuuri” on kasvanut uuden tukimuodon myötä (kulttuurilehdet). Niin ikään mediataide ja kuvataide ovat kasvattaneet osuuttaan. Näiden kohdalla kasvu johtuu ministeriön Taiken jaettavaksi siirtämistä toiminta-avustuksista. Laskua on erityisesti elokuvataiteen osuudessa, mikä johtuu elokuvan laatutuen siirtämisestä Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi.
- Euromääräisesti tarkasteltuna useimpien taiteenalojen tuki on noussut. Suurin nousu on musiikissa, missä edellä mainitun festivaalituen ansiosta oli nousua yli miljoona euroa. Mediataiteen tukeen tuli vuonna 2018 lisäystä runsaat 200 000 euroa, näyttämötaiteeseen yli 300 000 euroa ja kuvataiteeseen yli 600 000 euroa. Taiken kautta jaettava elokuvataiteen tuki laski noin 500 000 euroa yllä mainitusta syystä.

TAIKEN ALUEELLISET JA VALTAKUNNALLISET APURAHAT, AVUSTUKSET JA PALKINNOT TAITEENALOITTAIN (%) VUONNA 2018

Taiteenala	Valtakunnalliset %	Alueelliset %	Yhteensä %
Kuvataide	16,7	27,2	17,5
Kirjallisuus	15,3	9,3	14,8
Näyttämötaide	13,8	10,6	13,5
Musiikki	13,3	14,8	13,4
Tanssitaide	9,7	7,1	9,4
<i>Kulttuuri*</i>	7,5	-	6,8
Elokuvataide	4,2	5,1	4,4
Valokuvataide	4,3	3,5	4,2
Muotoilu	3,4	4,3	3,5
Monitaide	2,9	5,3	3,1
Sirkustaide	2,5	2,5	2,5
Mediataide	2,2	3,9	2,3
Arkkitehtuuri	1,5	0,2	1,4
Sarjakuva	1,0	1,8	1,1
Kuvitustaide	0,5	1,0	0,6
Performanssi- ja esitystaide	0,5	1,2	0,6
Taidejournalismi	0,5	1,0	0,5
Valo- ja äänitaide	0,2	0,5	0,3
Ympäristötaide	0,1	0,7	0,2
Yhteensä	100	100	100
Yhteensä €	35,1 milj.	3,2 milj.	38,3 milj.

* Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa, avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen ja rasismivastaiseen toimintaan, avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen sekä avustukset kulttuurilehdille.

TAIKEN APURAHAT* JA AVUSTUKSET YKSITYISILLE JA YHTEISÖILLE TAITEENALOITTAIN (% euroista) VUONNA 2018

Taiteenala	Apurahat yksityisille %	Avustukset yhteisöille %	Yhteensä %
Kuvataide	22,6	10,4	17,5
Kirjallisuus	24,4	1,6	14,8
Näyttämötaide	7,5	21,8	13,5
Musiikki	11,6	16,1	13,4
Tanssitaide	5,4	15,1	9,4
Kulttuuri**	-	16,3	6,8
Elokuvataide	3,9	5,0	4,3
Valokuvataide	5,0	3,1	4,2
Muotoilu	5,2	1,1	3,5
Monitaide	2,9	3,5	3,1
Sirkustaide	1,5	3,9	2,5
Mediataide	3,4	0,7	2,3
Arkkitehtuuri	1,8	0,7	1,4
Sarjakuva	1,5	0,4	1,1
Kuvitustaide	1,0	0,0	0,6
Performanssi- ja esitystaide	0,9	0,2	0,6
Taidejournalismi	0,9	0,0	0,5
Valo- ja äänitaide	0,4	0,0	0,3
Ympäristötaide	0,3	0,0	0,2
Yhteensä	100	100	100
Yhteensä €	22,2 milj.	16,1 milj.	38,3 milj.

*Sisältää palkinnot.

** Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa, avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen ja rasmin vastaiseen toimintaan, avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen sekä avustukset kulttuurilehdille.

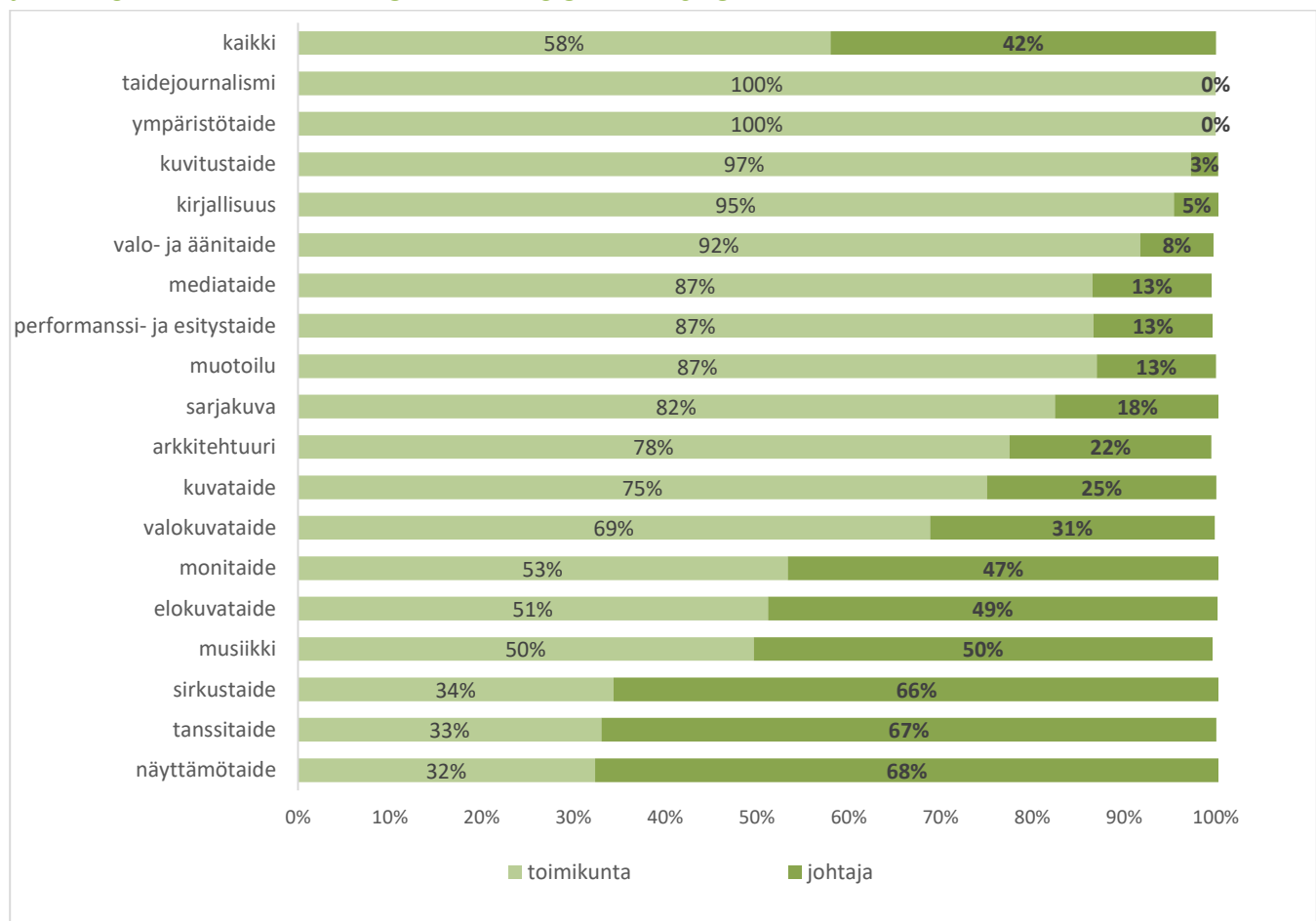
TAIKEN APURAHAT*, AVUSTUKSET JA PALKINNOT TAITEENALOITTAIN (€) VUONNA 2018

Taiteenala	Apurahat ja palkinnot €	Avustukset €	Yhteensä €	Muutos % (2017)
Kuvataide	5 041 530	1 673 900	6 715 430	11 %
Kirjallisuus	5 395 700	258 000	5 653 700	1 %
Näyttämötaide	1 673 630	3 498 000	5 171 630	7 %
Musiikki	2 551 450	2 588 500	5 139 950	26 %
Tanssitaide	1 195 690	2 420 700	3 616 390	6 %
Elokuvataide	838 560	798 800	1 637 360	-23 %
Valokuvataide	1 113 300	503 000	1 616 300	8 %
Muotoilu	1 164 130	173 500	1 337 630	-4 %
<i>Kulttuuri</i>	-	2 618 000	2 618 000	36 %
Monitaide	640 430	560 000	1 200 430	17 %
Sirkustaide	328 200	626 000	954 200	1 %
Mediataide	765 370	119 000	884 370	37 %
Arkkitehtuuri	413 800	120 000	533 800	8 %
Sarjakuva	336 240	71 500	407 740	24 %
Kuvitustaide	214 990	6 000	220 990	-7 %
Performanssi- ja esitystaide	194 730	30 000	224 730	-1 %
Taidejournalismi	190 880	-	190 880	9 %
Valo- ja äänitaide	89 120	8 000	97 120	-36 %
Ympäristötaide	65 210	-	65 210	-38 %
Yhteensä	22,2 milj.	16,1 milj.	38,3 milj.	9 %

*Sisältää maksussa olevat taiteilija-apurahat. Pyöristetty lähimpään 10 euroon.

- Taike-uudistuksen (2013) myötä taiteellisen toiminnan tukea koskeva päätösvalta jaettiin taidetoimikuntien ja viraston (johtajan) kesken. Taiken euromääräisestä tuesta kaikkiaan 58 prosenttia oli vuonna 2018 taidetoimikuntien päättämää eli vertaisarvioitua.
- Taiteenalakohtaiset erot olivat kuitenkin suuret. Esimerkiksi taidejournalismin, kuvituksen ja kirjallisuuden tuesta lähes kaikki on toimikuntien (ml. alueelliset taidetoimikunnat ja kirjastoapurahalautakunta) päättämää, kun taas esittävässä taiteissa (näyttämötaide, sirkustaide, tanssitaide) toimikunnat päättävät vain noin kolmasosasta Taiken kautta myönnettävästä tuesta. Sellaisilla taiteenaloilla, joilla on myönnettävänä paljon toiminta-avustuksia, on tuen euromääräinen painopiste siirtynyt viraston (johtajan) päättäväksi.

TAIKEN APURAHAT, AVUSTUKSET JA PALKINNOT (OSUUS EUROISTA) PÄÄTÖKSENTEKIJÄN MUKAAN TAITEENALOITTAIN VUONNA 2018



2 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN KEHITTÄMISOHJELMAT 2018

- Taiken kehittämisohjelmiin käytettiin vuonna 2018 yhteensä noin 2,2 miljoonaa euroa ja 37 läänintaiteilijan henkilötyövuotta.
- Lasten- ja nuortenkulttuurin kehittämisohjelmassa toimintaa suunnattiin alueille, joissa lapsen oikeus taiteeseen toteutuu heikosti eli alueelle ei kohdistu lastenkulttuurikeskusten työtä tai kunnassa ei ole kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Projekteista puolet kohdistui nuoriin, lisäksi järjestettiin viisi Kasvua kulttuurista -tapaamista Keski-Suomessa, Kymenlaaksossa, Kainuussa, Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Karjalassa.
- Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelmassa 25 prosenttia projekteista tuli kohdistua vuorovaikutukseen kantaväestön ja maahanmuuttajien välillä. Tavoite ei toteutunut, sillä projekteista 16 prosenttia kohdistui edellä mainittuun. Taike on osallistunut pohjoismaiseen yhteistyöhankkeeseen "Inkluderende kulturliv i Norden", jonka tarkoituksena on edistää monikulttuurisuutta, kotouttamista ja kulttuurien moninaisuutta jakamalla hyviä käytänteitä pohjoismaiden välillä. Yhteistyötä on tehty myös suomalaisien vähemmistöryhmien kanssa. Esimerkiksi Urbánbeaivvit keräsi toukokuussa yhteen neljän valtion saamelaiset keskustelemaan saamelaistaiteesta, käsityöperinteestä ja kulttuurista. Taike oli myös mukana laatimassa toista romanipoliittista ohjelmaa 2018–2022 sekä hankkeessa, joka nosti yleiseen keskusteluun romanien syrjinnän työelämässä Työnimi-kampanjallaan. Rovaniemellä järjestettiin kesällä 2018 kansainvälisen Res Artis -residenssiverkoston konferenssi.
- Taiteen prosenttiperiaatteen kehittämisohjelmassa lisättiin prosenttiperiaatteen laajentumista kuntiin ja muihin rakennuttajiin. Mukana vuonna 2018 oli 40 kuntaa, kasvua edellisestä vuodesta 14 kuntaa eli 53,8 prosenttia.
- Taiteen käytön, hyvinvointivaikutusten ja osallistamisen kehittämisohjelmassa keskityttiin rahoitusmallien suunnitteluun taidehankintojen sisällyttämiseksi hankintaprosesseihin. Tätä työtä tehtiin kärkihanketoimijoiden ja verkostojen kanssa. Maantieteellinen kattavuus on laajentunut: kulttuurihyvinvoinnin verkostossa on nyt 15 maakuntaa ja yli 100 kuntaa. Yhteiskehittämisverkoston ylläpito on Taikella. Järjestettiin maakuntatoimijoille tapaamisia ja ylläpidettiin kärkihankkeille Facebook-sivustoa. Maakunnat tuottivat omat mallinsa. Pirkanmaan kulttuurihyvinvointisuunnitelman mallin mukaisesti muissa maakunnissa laadittiin eritasoisia suunnitelmia.
- Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämisohjelma saatiin käyntiin. Erityisesti keskityttiin verkostotyöhön, taiteilijan asiantuntijuuden muotoihin sekä välittäjäosaamisen tunnistamiseen ja kehittämiseen.
- Taiken kehittämisohjelmista laajin keskittyy taiteilijoiden työskentelyedellytyksiin. Alueelliset projektit toteutuivat hyvin, koko kehittämisohjelmaa koskevat valtakunnalliset projektit jäivät pitkälti suunnitelman tasolle, kuten oppilaitosyhteistyö. Projektitoiminnassa keskityttiin saatavuuden ja saavutettavuuden vahvistamiseen ja taiteilijoiden työllistymisen rakenteiden vahvistamiseen.
- Asiantuntijatyönä osallistuttiin maakuntastrategioiden valmistelutyöhön ja kulttuurin alatyöryhmiin henkilötyövuosina 0,64 htv:n verran. Taiken asiantuntijoita on nimettyä työryhmiin vaihtelevasti. Taike oli myös mukana OKM:n aluepoliittisia linjauksia valmistelevalle työryhmälle sekä osallistui kuntien kulttuuritoimintalakeja uudistavaan työryhmään.
- Kehittämisohjelmat työllistivät vuonna 2018 ulkopuolisia taiteilijoita kaikkiaan 12 htv:n verran.
- Taiken järjestämiin tilaisuuksiin ja tilaisuuksien striimauksiin (projektien tilaisuudet, viraston seminaarit ja apurahaklinikat jne.) osallistui vuoden 2018 aikana kaikkiaan 42 700 henkilöä. Tilaisuuksia järjestettiin 43 paikkakunnalla eri puolilla Suomea. Tilaisuuksia oli kaikissa muissa maakunnissa paitsi Pohjanmaan alueen kolmessa maakunnassa.

TAIKEN KEHITTÄMISOHJELMAT 2016–2018 (htv:t)

Kehittämisohjelma	2016	2017	2018
Taiteilijoiden työskentelyedellytysten kehittämisohjelma	17	18,3	13,3
Taiteen prosenttiperiaate -kehittämisohjelma	4,9	2,7	2
Taiteen käytön, hyvinvointivaikutusten ja osallistamisen kehittämisohjelma	4,7	5,2	4,3
Lasten- ja nuortenkultuurin kehittämisohjelma	6,3	7,7	7,6
Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelma	4,1	5,9	5,5
Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämisohjelma			4,3
	37	39,8	37

TAIKEN KEHITTÄMISOHJELMAT* 2016–2018 (rahoitus)

Kehittämisohjelma	2016 €	2017 €	2018 €
Taiteilijoiden työskentelyedellytysten kehittämisohjelma	1 005 660	975 590	762 800
Taiteen prosenttiperiaate -kehittämisohjelma	270 330	138 900	157 480
Taiteen käytön, hyvinvointivaikutusten ja osallistamisen kehittämisohjelma	260 160	326 500	336 210**
Lasten- ja nuortenkultuurin kehittämisohjelma	410 720	431 440	406 510
Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelma	285 750	327 410	365 930
Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämisohjelma			214 090
Yhteensä	2 232 630	2 169 830	2 187 830

* Sisältää läänintaiteilijoiden palkat.

** Mukana hallituksen kärkihankkeen rahoitus 30 000 (2017), 55 170 (2018).

3 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN TUKI KANSAINVÄLISTYMISEEN 2018

- Taiteen edistämiskeskus myönsi vuonna 2018 kansainvälistymiseen¹⁰ liikkuvuusapurahoja¹¹ ja residenssiavustuksia kaikkiaan runsaat 760 000 euroa.
- Taiteilijoiden kansainvälistä toimintaa ja taidehankkeita tuettiin myös muilla tukimuodoilla. Kohdeapurahoja ja erityisavustuksia myönnettiin kansainväliseen toimintaan yli 600 000 euroa¹². Suurin panostus kansainväliseen toimintaan kohdeapurahoina oli kuvataiteessa.
- Taiken kehittämissuunnitelmiin sisältyviin kansainvälisiin projekteihin käytettiin runsaat 30 000 euroa vuonna 2018.
- Kansainvälistymiseen kohdennetuista kaikista apurahoista ja avustuksista suurin osuus suuntautui kuvataiteelle (32 %).
- Kansainvälistymiseen eri tukimuodoista kohdennettu tuki kasvoi edellisvuoteen verrattuna 5 prosenttia.

TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN TUKI KANSAINVÄLISTYMISEEN VUONNA 2018

	2018
Liikkuvuusapurahat (aik. matka- ja residenssiapurahat)	451 600
Residenssiavustukset	309 000
Kohdeapurahat ja erityisavustukset*	661 400
Taiken kansainväliset (kehittämissuunnitelmien) projektit	33 400
Yhteensä**	1 455 400

* Kansainväliseen toimintaan kohdennetut myönnöt. Sekä valtakunnalliset että alueelliset tukimuodot.

** Lisäksi Taiken osuus kotimaisesta Res Artis-seminaarista Rovaniemellä 60 000 euroa.

¹⁰ Kansainvälistymisellä tarkoitetaan tässä yhteydessä ulkomailla tapahtuvaa toimintaa. Poikkeuksena kuitenkin residenssiavustukset, jotka kohdistuvat kotimaisiin residensseihin.

¹¹ Vuodesta 2017 lähtien on myönnetty vain residenssiavustuksia ja liikkuvuusapurahoja. Jälkimmäiseen yhdistettiin vuoden 2017 alussa matka-apurahat ja residenssiapurahat.

¹² Summa on laskettu hakemuslomakkeessa kysytyn tiedon perusteella.

KANSAINVÄLISTYMISEN TUKI* (€, %) TAITEENALOITTAIN VUONNA 2018

Taiteenala	€	%
Kuvataide	455 450	32
Musiikki	184 050	13
Muotoilu	160 250	11
Monitaide	129 950	9
Valokuvataide	94 350	7
Näyttämötaide	86 400	6
Tanssitaide	76 200	5
Arkkitehtuuri	46 250	3
Sirkustaide	42 200	3
Mediataide	35 150	2
Kirjallisuus	22 000	2
Performanssi- ja esitystaide	23 300	2
Elokuvataide	19 900	1
Sarjakuva	10 300	1
Valo- ja äänitaide	20 550	1
Kuvitus	11 000	1
Ympäristötaide	4 700	0
Taidejournalismi	-	-
Yhteensä	1 422 000	100

* Vain apurahat ja avustukset. Ilman kansainvälisiä projekteja.

4 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN HAKEMUKSET JA MYÖNNÖT 2018

- Vuonna 2018¹³ Taiteen edistämiskeskukselle osoitettiin 13 123 apuraha- ja avustushakemusta, mikä oli lähes 900 hakemusta vähemmän kuin edellisvuonna.¹⁴
- Myöntöjä oli kaikkiaan runsaat 3 200, joista suurin osuus erilaisia kohde- ja projektiapurahoja. Myöntöjen määrä oli kaikkiaan laskenut edellisvuodesta runsaalla 100 myönnöllä.

TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN HAKEMUKSET, HAKIJAT JA APURAHAT VUONNA 2018

Tukimuoto	Hakemuksia (%)	Hakijoita (%)	Myöntöjä (%)	Saajia (%)
Työskentelyapurahat*	5 888 (45)	5 738 (77)	1 050 (33)	1 048 (37)
Kohdeapurahat**	5 681 (43)	4 987 (67)	1 400 (44)	1 375 (49)
Valtionavustukset yhteisöille***	1 554 (12)	1 490 (20)	772 (23)	704 (27)
Yhteensä	13 123 (100)	7 407 (****)	3 222 (100)	2 820 (****)

* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apurahamuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat).

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erityis- ja toiminta-avustukset.

**** Prosenttien summa ei ole 100, sillä hakijat ovat voineet hakea ja saada useasta eri tukimuotoryhmästä. Yhteislukumäärästä on poistettu päällekkäisyydet.

¹³ Hakemukset ja myönnöt, jotka ovat kohdistuneet vuoden 2018 määrärahaan. Tukimuodosta riippuen hakemus on tullut joko 2017 tai 2018.

¹⁴ Apuraha- ja avustushakemusten lisäksi Taikelle osoitettiin runsaat 500 taiteilijaeläkehakemusta, jotka eivät ole mukana yllä olevissa laskelmissa. Valtion ylimääräiset taiteilijaeläkkeet maksetaan erillisestä määrärahasta.

TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN HAKEMUKSET, HAKIJAT JA APURAHAT TUKIMUODOIT- TAIN VUONNA 2018

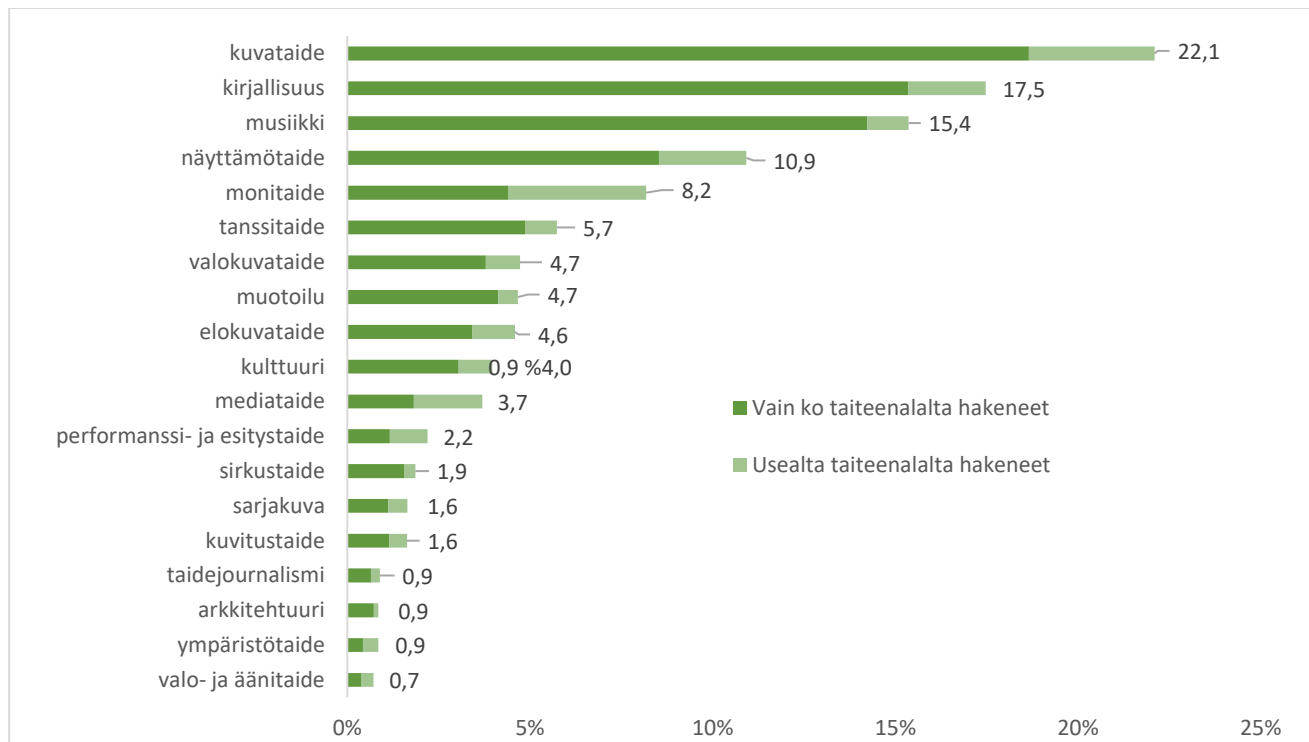
	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä	Saajia
Taiteilija-apurahat	2550	2492	295	295
Eri taiteenalojen kohdeapurahat	2362	2230	662	658
Alueelliset kohdeapurahat	1978	1791	298	295
Alueelliset työskentelyapurahat	1551	1529	211	211
Liikkuvuusapurahat	1144	992	321	303
Apurahat kirjailijoille ja kääntäjille	1033	966	424	422
Näyttöapurahat kuvataiteilijoille	754	751	120	120
Eri taiteenalojen erityisavustukset	424	400	189	184
Lastenkulttuurin kohdeapurahat	360	345	84	84
Lastenkulttuurin erityisavustukset	248	240	49	49
Eri taiteenalojen toiminta-avustukset	228	228	153	153
Apurahat kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen	197	194	36	36
Festivaaliavustukset	185	177	125	125
Erytisavustukset kulttuurilehdille	124	115	83	83
Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen	119	119	84	84
Kulttuurin hyvinvointivaikutuksien erityisavustukset yhteisöille	80	77	31	31
Avustukset kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen	53	52	27	27
Residenssiavustukset	34	34	16	16
Erytisavustukset "Prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen" -hankkeille	22	22	11	11
Taideneuvoston avustus	20	20	1	1
Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa	17	15	4	4
	13 123	7 407*	3 222	2 820*

* Ilman päällekkäisyyksiä.

5 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT TAITEENALOITTAIN 2018

- Taiken avustusta tai apurahaa haki vuonna 2018 kaikkiaan noin 7 400 hakijaa. Laskua edellisvuoteen oli 3 prosenttia, joten vuonna 2013 alkanut hakijamäärän lasku jatkui edelleen. Eniten vähennystä oli elokuvataiteen hakijoiden määrässä (-24 %), mikä johtui pääasiassa elokuvan laatutuen siirtämisestä Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi. Myös arkkitehtuurin hakijamäärä oli laskenut (-19 %). Nousua oli kulttuurinhakijoiden määrässä (+34 %). Myös tanssin hakijoissa oli lievää nousua (+9 %), muut alat olivat lievässä laskussa.
- Yksityishenkilöitä oli Taiken hakijoista 73 prosenttia, työryhmiä 11 prosenttia ja yhteisöjä 16 prosenttia¹⁵. Yhteisöhakijoiden osuus oli muita aloja suurempi monitaiteen (25 %), musiikin (24 %) ja tanssin (21 %) hakijoiden joukossa.
- Noin 3 000 (41 %) hakijaa jätti useamman kuin yhden hakemuksen. Osuus on lähes sama kuin edellisenä vuonna. Sekä valtakunnallista että alueellista tukea haki noin 1 700 hakijaa (23 %). Eniten heitä oli kuvataiteen (40 %), valokuvataiteen (35 %) ja sirkustaiteen (34 %) hakijoissa.
- Neljännes useamman hakemuksen jättäneistä oli hakenut sekä valtakunnallista ja alueellista työskentelyapurahaa, monet heistä myös muita apurahoja näiden lisäksi.

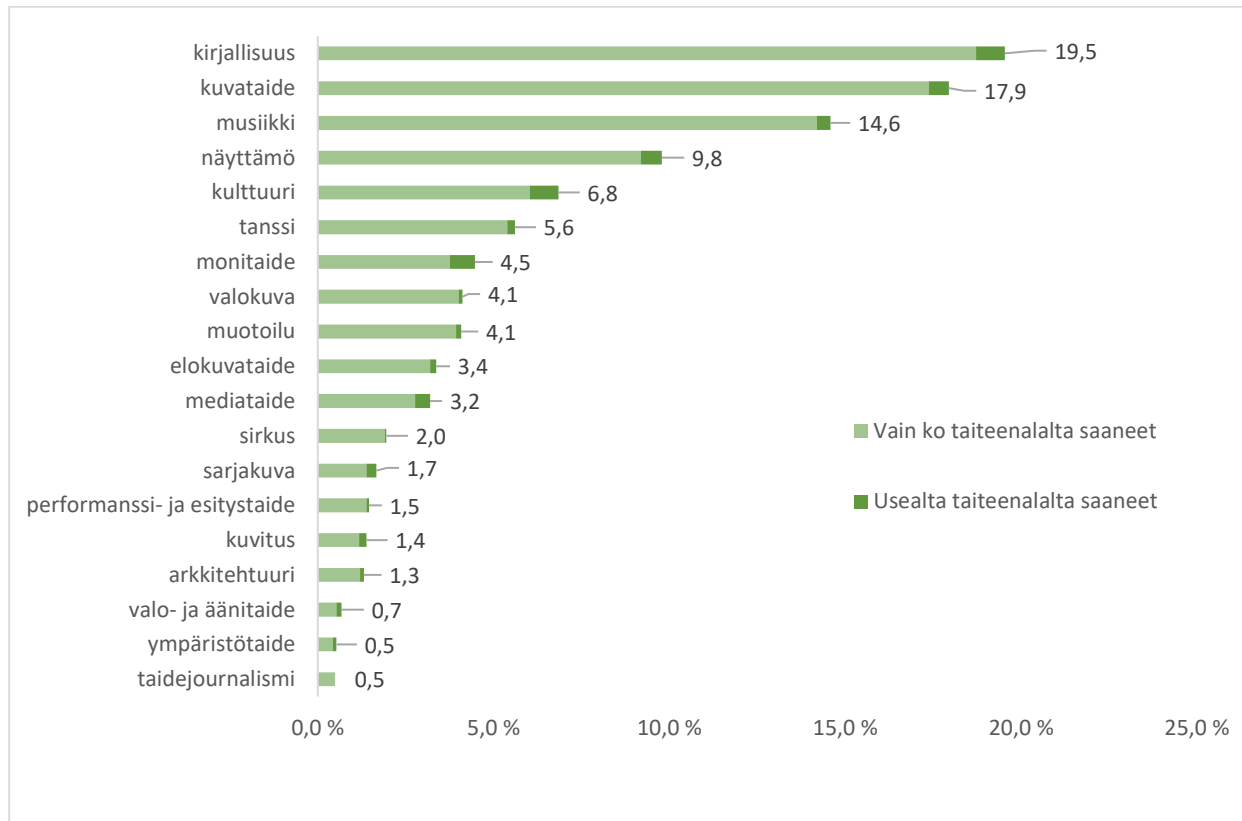
TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT (% , N=7 407) TAITEENALOITTAIN VUONNA 2018



¹⁵ Osa hakijoista on hakenut apurahaa sekä yksityishenkilönä että työryhmässä. Tällaiset hakijat on laskettu tässä yksityishenkilöihin.

- Taiken apurahoja ja avustuksia sai kaikkiaan 2 820 hakijaa. Lukumäärä on kaksi prosenttia pienempi kuin edellisvuonna. Taiken tukea saaneissa yksityishenkilöitä oli kaikkiaan 67 prosenttia, työryhmiä 8 prosenttia ja yhteisöjä 25 prosenttia valtionavustuksen saajista. Apurahan ja avustuksen saajien suurimmat ryhmät olivat aikaisempaan tapaan kirjallisuus (20 %) ja kuvataide (18 %).
- Useamman kuin yhden apurahan sai 12 prosenttia apurahan/avustuksen saajista. Osuus oli neljä prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisvuonna.
- Yksityishenkilöiden (ml. työryhmät) apurahoina saamat summat vaihtelivat 500 eurosta yli 30 000 euroon. Apurahoina saadun summan mediaani oli 5 500 euroa, mikä on 500 euroa suurempi kuin edellisvuonna¹⁶.
- Yhteisölle jaetut avustukset vaihtelivat 2000 eurosta yli 200 000 euroon. Yhteisöjen saamien avustussummien mediaani oli 10 000 euroa, missä on 2 000 euroa nousua edellisvuoteen.

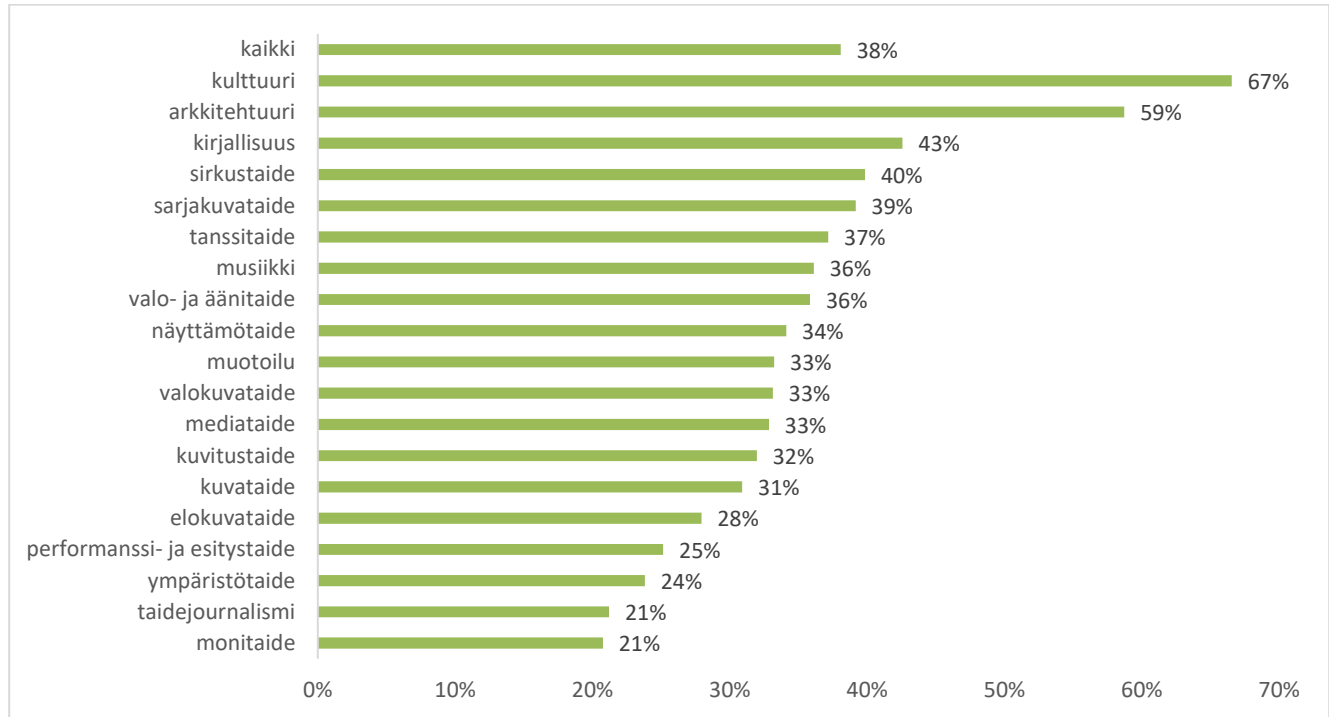
TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN SAAJAT (% , N=2 820) TAITEENALOITTAIN VUONNA 2018



- Taiken apurahojen/avustusten hakijoista kaikkiaan 38 prosenttia sai myönteisen päätöksen. Suurin myönteisten päätösten osuus oli ryhmässä 'kulttuuri', jossa lähes 70 prosenttia hakijoista sai hakemukseensa myönteisen päätöksen. Seuraavana tulivat arkkitehtuurin hakijat, joista yli puolet sai myönteisen päätöksen. Alhaisin apurahan saajien osuus oli monitaiteessa.

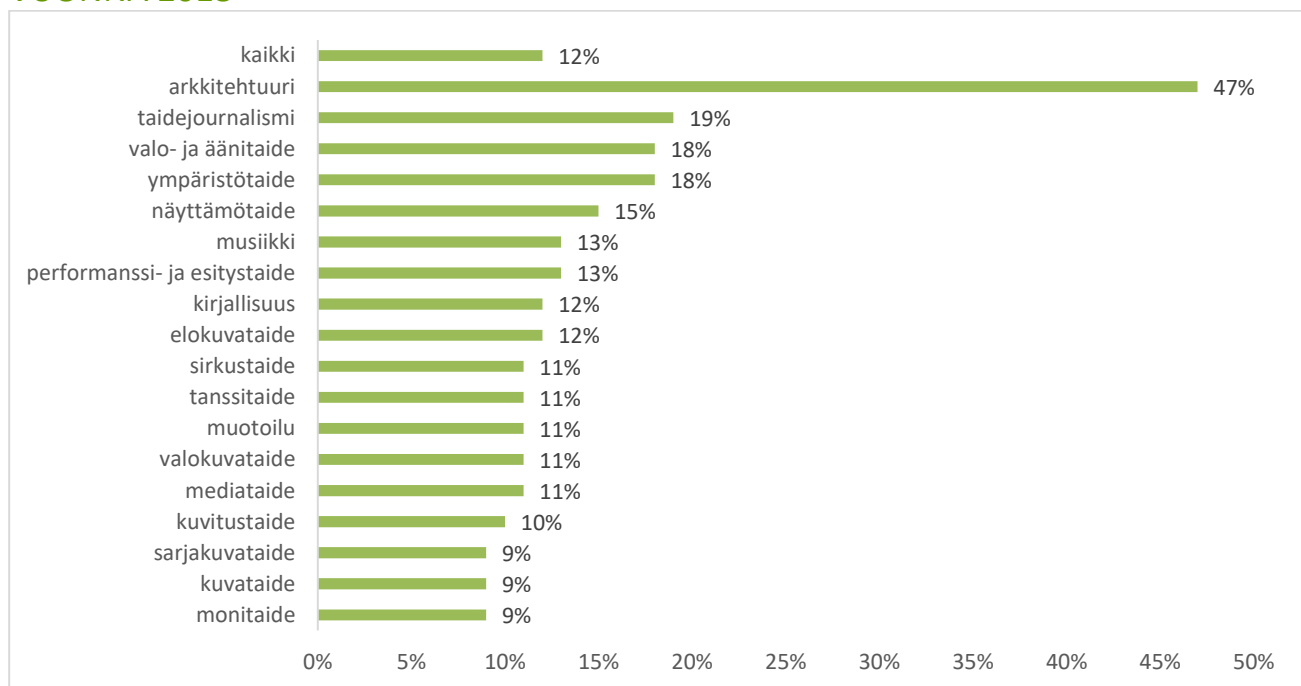
¹⁶ Vuoden 2016 mediaaniin (4000 €) verrattuna kasvua on 1 500 euroa.

TAIKEN APURAHOJEN/AVUSTUSTEN SAAJIEN OSUUS HAKIJOISTA TAITEENALOITTAIN VUONNA 2018



- Valtion 0,5–10-vuotisia työskentelyapurahoja (taiteilija-apurahat) sai vain runsas kymmenesosa (12 %) niitä hakeneista. Alimmillaan saajien osuus hakijoista oli monitaiteessa, kuvataiteessa ja sarjakuvassa.

VALTION TAITEILIJAPURAHAN SAAJIEN OSUUS HAKIJOISTA TAITEENALOITTAIN VUONNA 2018*

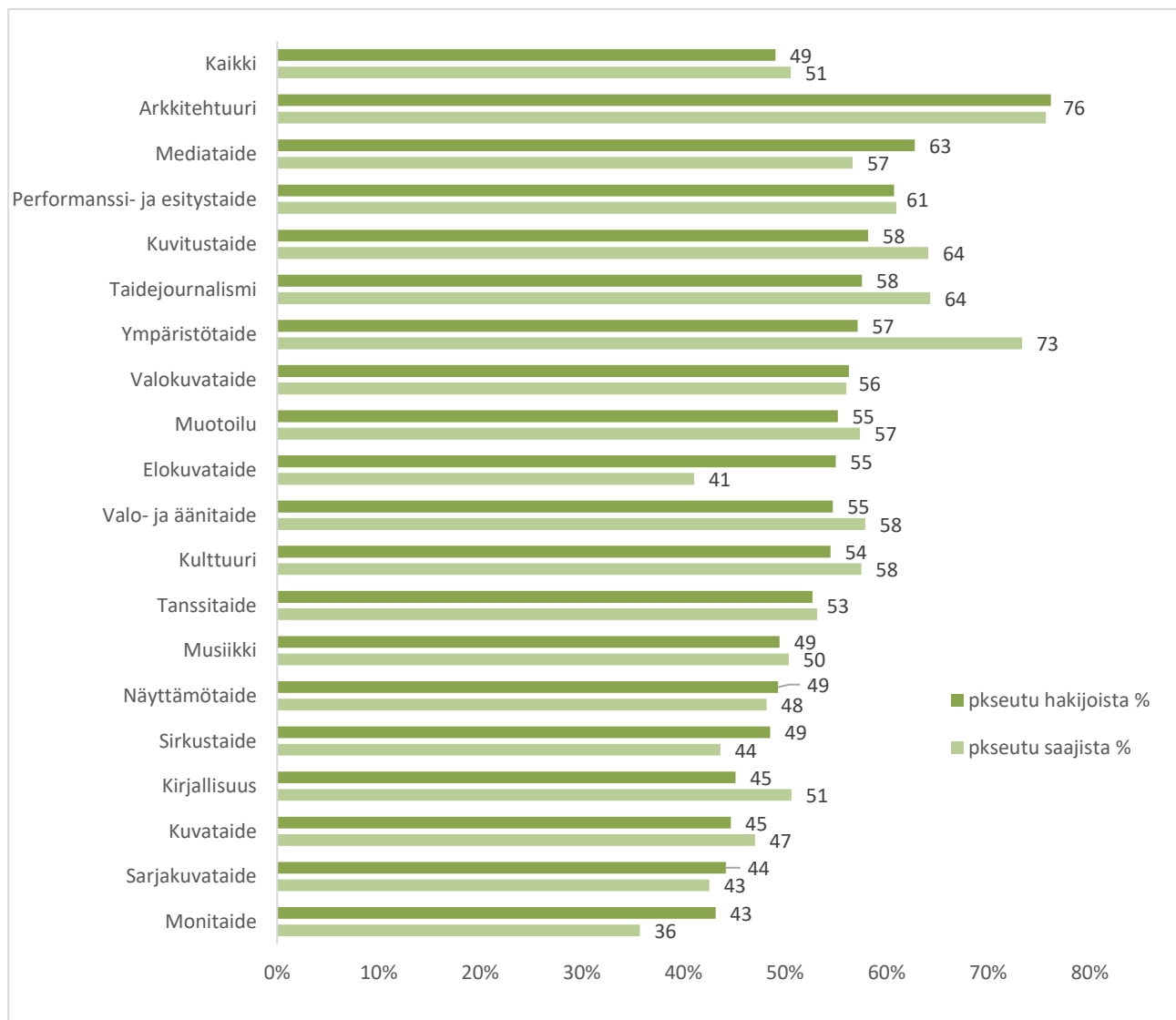


*Hakuvuosi 2017.

6 APURAHOJEN HAKIJAT JA SAAJAT 2018: ALUE, KIELIRYHMÄ

- Taiken apurahojen/avustusten hakijoista ja saajista pääkaupunkiseudulta on noin puolet. Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus oli 49 prosenttia kaikista hakijoista. Pääkaupunkiseudulla asuvien apurahan tai avustuksen saajien osuus oli 51 prosenttia, kasvua edellisvuoteen oli pari prosenttiyksikköä.
- Erot taiteenalojen välillä ovat melko suuria. Eniten pääkaupunkiseudulle ovat painottuneet arkkitehtuurin ja mediataiteen hakijat, vähiten pääkaupunkiseudulla asuvia hakijoita on kirjallisuudessa, kuvataiteessa, sarjakuvassa ja monitaiteessa.

PÄÄKAUPUNKISEUDULLA ASUVIEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2018



- Taiken hakijoista enemmistö on Uudeltamaalta ja osuus on lievästi kasvanut edellisvuoteen verrattuna. Samoin kasvua on Pirkanmaan hakijaosuudessa. Muiden maakuntien osalta osuudet ovat ennallaan tai aavistuksen laskeneet.
- Saajista Uudenmaan osuus on hieman hakijaosuutta korkeampi, nousua edellisvuoteen runsaan prosenttiyksikön verran. Myös Pohjois-Pohjanmaan saajaosuudessa on lievää nousua. Hakijoiden ja saajien osuudet vastaavat hyvin toisiaan, poikkeuksena Uusimaa ja jossain määrin Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi.
- Uudenmaan osuus Taiken jakamasta tukisummasta on muutaman prosenttiyksikön hakijaosuutta korkeampi. Edellisvuoteen verrattuna pudotusta on kuitenkin hieman. Sen sijaan Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Savon osuudet tukisummasta ovat lievästi kasvaneet vuoteen 2017 verrattuna.

TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT MAAKUNNITTAIN VUONNA 2018

	Hakijat %	Saajat %	Summa %
Uusimaa	54,8 %	55,4 %	58,9 %
Pirkanmaa	8,9 %	8,5 %	7,1 %
Varsinais-Suomi	7,8 %	8,2 %	7,5 %
Pohjois-Pohjanmaa	3,8 %	3,9 %	4,2 %
Keski-Suomi	3,0 %	2,9 %	2,6 %
Lappi	2,1 %	2,7 %	1,8 %
Pohjois-Savo	2,1 %	2,1 %	2,7 %
Pohjois-Karjala	2,1 %	2,2 %	1,9 %
Päijät-Häme	2,0 %	1,8 %	2,6 %
Ulkomaat	1,6 %	1,2 %	1,1 %
Satakunta	1,7 %	1,9 %	2,1 %
Etelä-Savo	1,6 %	1,8 %	1,1 %
Pohjanmaa	1,7 %	1,5 %	1,1 %
Kanta-Häme	1,6 %	1,3 %	1,2 %
Etelä-Karjala	1,4 %	1,6 %	1,2 %
Kymenlaakso	1,2 %	0,9 %	0,6 %
Etelä-Pohjanmaa	1,0 %	0,7 %	0,4 %
Keski-Pohjanmaa	0,7 %	0,7 %	0,7 %
Kainuu	0,6 %	0,6 %	1,2 %
Ahvenanmaa	0,1 %	0,1 %	0,1 %
	100,0 %	100,0 %	100,0 %
<i>N</i>	<i>7 407</i>	<i>2 820</i>	<i>38,3 M€</i>

- Pääkaupunkiseudun osuus niin tukisummasta kuin apurahan saajistakin on taiteilija-apurahojen osalta korkea ja yli kymmenen prosenttiyksikköä hakijaosuutta suurempi. Samoin liikkuvuusapurahat näyttävät painottuvan hakijaosuutta vahvemmin pääkaupunkiseudulle.
- Yhteisöjen tuessa pääkaupunkiseudun osuus hakijoista on alle 20 prosentista runsaaseen puoleen. Myös osuus euromääräisestä tuesta vaihtelee tukimuodosta riippuen paljon. Hakijoiden ja saajien osuudet vastaavat kohtuullisen hyvin toisiaan, mutta melko isojaakin eroja on.

TAIKEN TUEN JAKAUTUMINEN PÄÄKAUPUNKISEUDULLE JA MUUALLE SUOMEEN TUKIMUODOITTAIN VUONNA 2018

APURAHAT YKSITYISILLE JA TYÖRYHMILLE 2018	Yhteensä €	PK-seutu € %	PK-seutu hakijat %	PK-seutu saajat %
Taiteilija-apurahat*	11 619 290	68 %	56 %	67 %
Kirjastoapurahat	2 671 000	55 %	46 %	53 %
Näyttöapurahat	960 000	61 %	50 %	61 %
Eri taiteenalojen kohdeapurahat	2 948 070	66 %	54 %	64 %
Apurahat kulttuuriseen moninaisuuteen	130 000	61 %	57 %	58 %
Liikkuvuusapurahat	451 600	75 %	63 %	70 %
Alueelliset kohdeapurahat	955 000	28 %	44 %	27 %
Lastenkulttuuriapurahat	300 000	39 %	45 %	32 %
Alueelliset työskentelyapurahat	1 887 000	14 %	39 %	16 %
Yhteensä	21,9 milj. €	59 %	50 %**	50 %**

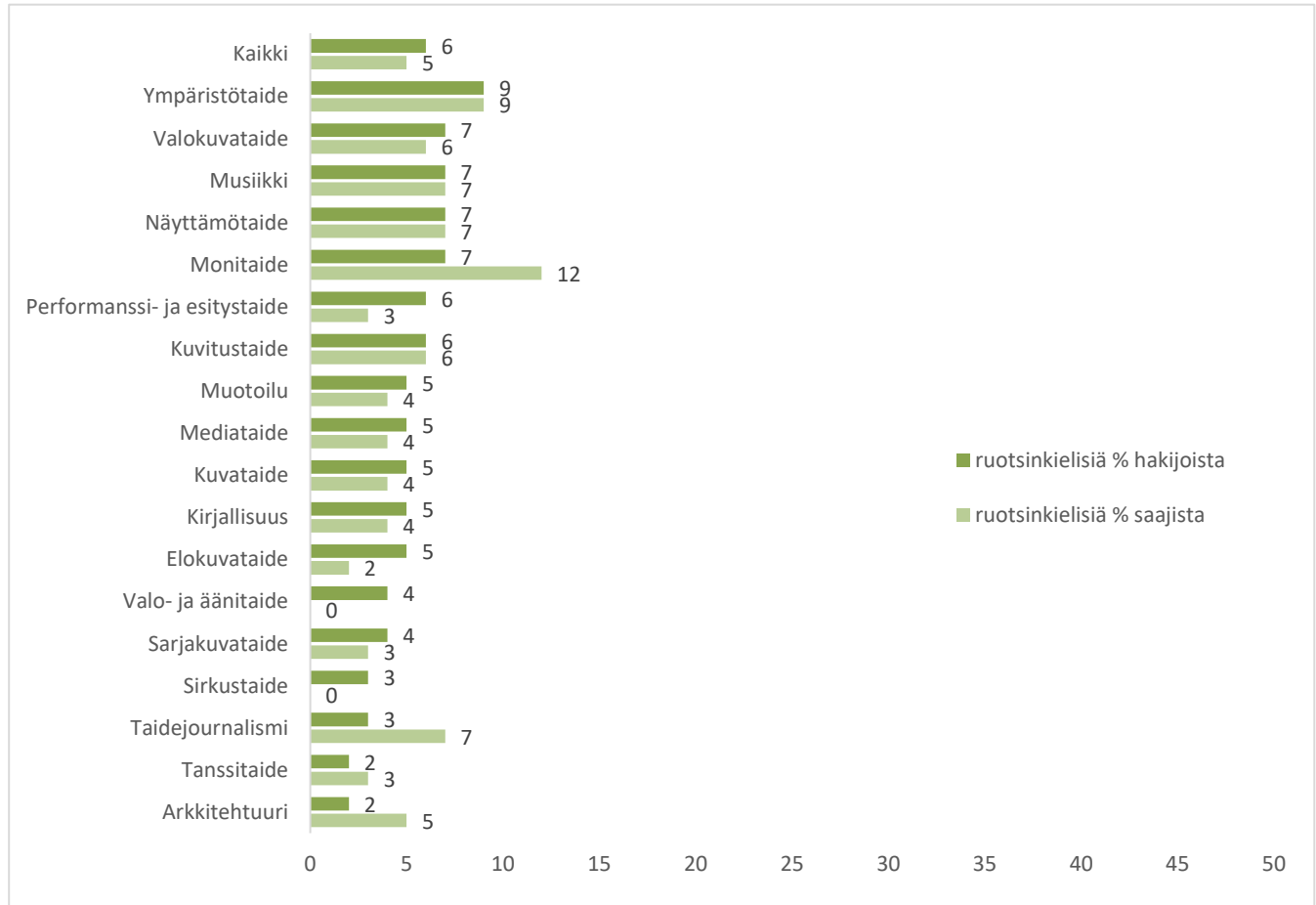
* Vuonna 2018 maksussa olevat taiteilija-apurahat, joita on haettu myös aiempina vuosina. Hakija- ja saajaprocentit vain vuoden 2018 alusta alkaneiden apurahojen osalta. ** Keskimääräinen prosenttiosuus.

AVUSTUKSET YHTEISÖILLE 2018	Yhteensä €	PK-seutu € %	PK-seutu hakijat %	PK-seutu saajat %
Toiminta-avustukset	8 341 000	53 %	50 %	52 %
Erityisavustukset	1 545 400	41 %	36 %	37 %
Residenssiavustukset	309 000	66 %	21 %	31 %
Avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen	635 000	63 %	55 %	58 %
Avustukset "Prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen" -hankkeille	285 000	21 %	18 %	27 %
Taide- ja kulttuuripalvelut osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa	300 000	-	24 %	-
Kulttuurin hyvinvointivaikutusten erityisavustukset	452 000	23 %	33 %	23 %
Avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuri-toimintaan	691 000	66 %	40 %	52 %
Lastenkulttuurin erityisavustukset	270 000	47 %	29 %	39 %
Erityisavustukset kulttuurilehdille	888 000	77 %	69 %	62 %
Festivaaliavustukset	2 326 500	25 %	27 %	25 %
Taideneuvoston avustus	30 000	100 %	53 %	100 %
Yhteensä	16,1 milj.	48 %	38 %*	46 %*

* Keskimääräinen prosenttiosuus.

- Ruotsinkielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista oli kuusi prosenttia ja saajista viisi prosenttia. Osuus oli suhteellisesti suurin näyttämötaiteen ja musiikin hakijoiden joukossa. Lukumääräisesti eniten ruotsinkielisiä hakijoita oli kirjallisuudessa (65 henkilöä) ja kuvataiteessa (78 henkilöä). Useimmilla taiteenaloilla ruotsinkielisten osuus hakijoista ja saajista oli alle 10 henkilöä.

RUOTSINKIELISTEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA TAITEEN-ALOITTAIN VUONNA 2018

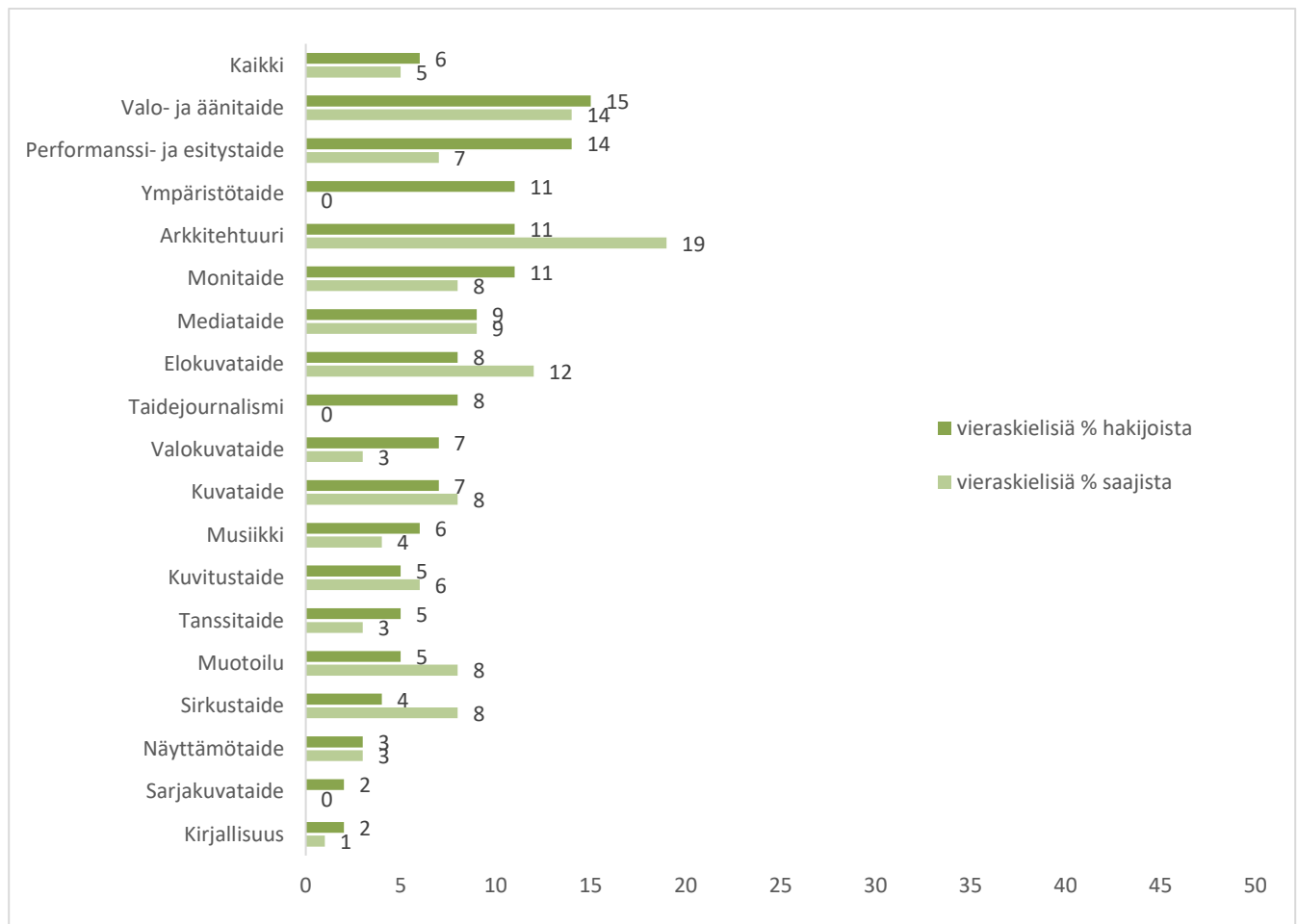


Yksityishenkilöt.

- Vieraskielisiä¹⁷ oli niin ikään Taiken apurahojen hakijoista kuusi prosenttia ja saajista viisi prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna vieraskielisten hakijoiden osuus oli noussut yhden prosenttiyksikön ja saajien osuus pysynyt ennallaan. Suurin suhteellinen osuus vieraskielisiä hakijoita oli mediataiteessa, performanssi- ja esitystaiteessa sekä monitaiteessa. Lukumääräisesti eniten vieraskielisiä oli kuvataiteen (101 henkilöä), musiikin (37 henkilöä) ja monitaiteen (36 henkilöä) hakijoissa.

¹⁷ Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia (hakijan ilmoittama äidinkieli). Saamenkielisiä hakijoita oli vuonna 2018 kaikkiaan kuusi henkilöä (saajia kolme).

VIERASKIELISTEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA TAITEENALOIT- TAIN VUONNA 2018

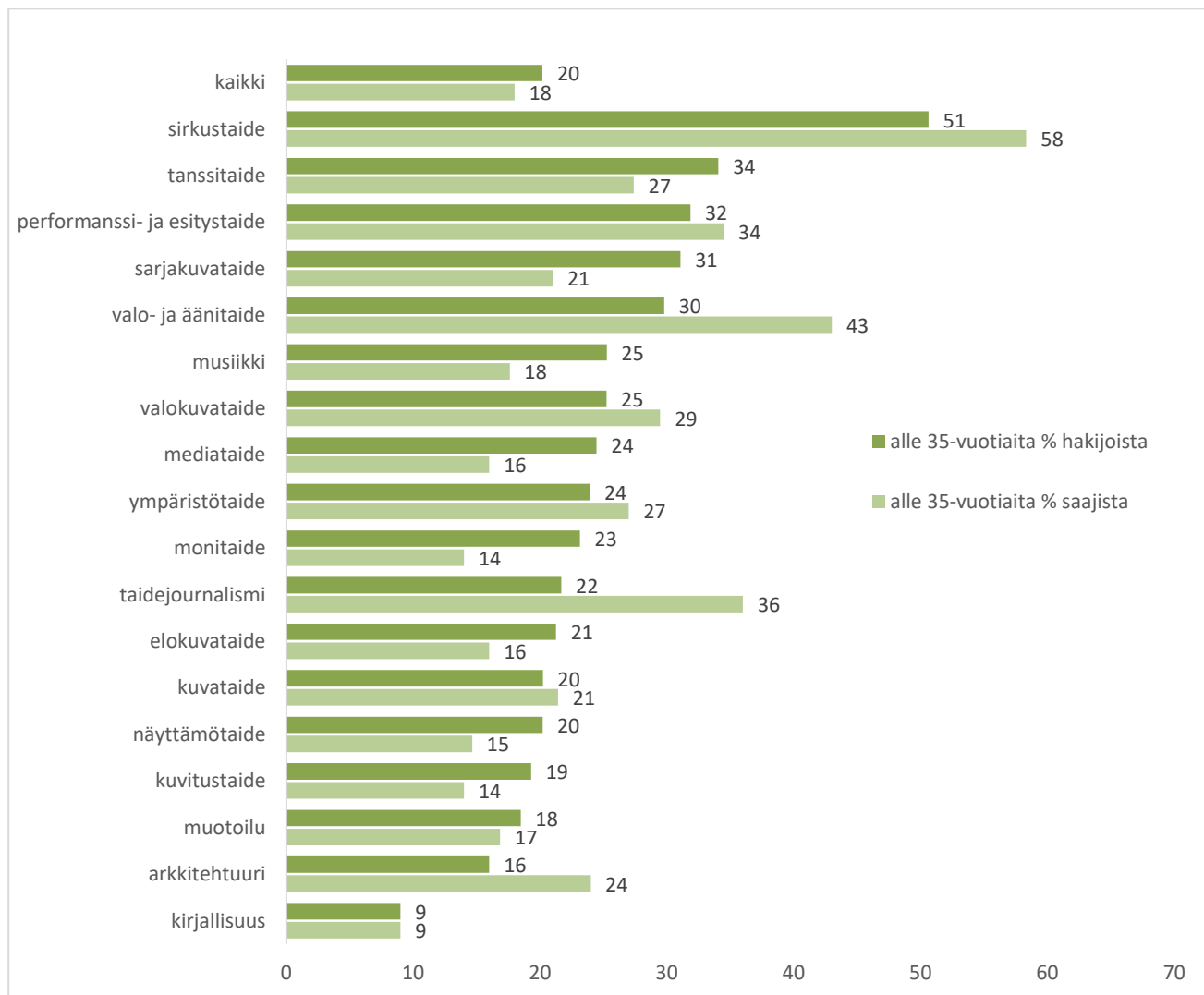


Yksityishenkilöt.

7 APURAHOJEN HAKIJAT JA SAAJAT 2018: IKÄ, SUKUPUOLI

- Taiken kaikista apurahan hakijoista (yksityishenkilöt ilman työryhmien yhteys henkilöitä) nuoria, alle 35-vuotiaita, oli viidennes. Suhteellisesti eniten alle 35-vuotiaita hakijoita oli sirkustaiteen (51 %), tanssitaiteen (34 %) ja performanssin (32 %) aloilla. Pienin nuorten osuus oli kirjallisuudessa (9 %). Arkkitehtuurissa alle 35-vuotiaiden lukumäärä sekä hakijoiden että saajien joukossa oli alle kymmenen henkilöä.
- Taiken apurahan hakijoiden keski-ikä vuonna 2018 oli 44 vuotta. Nuorimpia olivat sirkustaiteen (36 v.) ja tanssitaiteen (37 v.) hakijat. Vanhimpia olivat kirjallisuuden (49 v.) hakijat.
- Apurahan saajien keski-ikä oli niin ikään 44 vuotta. Sirkustaiteen apurahan saajien keski-ikä oli 35 vuotta ja tanssitaiteen 39 vuotta. Kirjallisuuden apurahan saajien keski-ikä oli 49 vuotta.

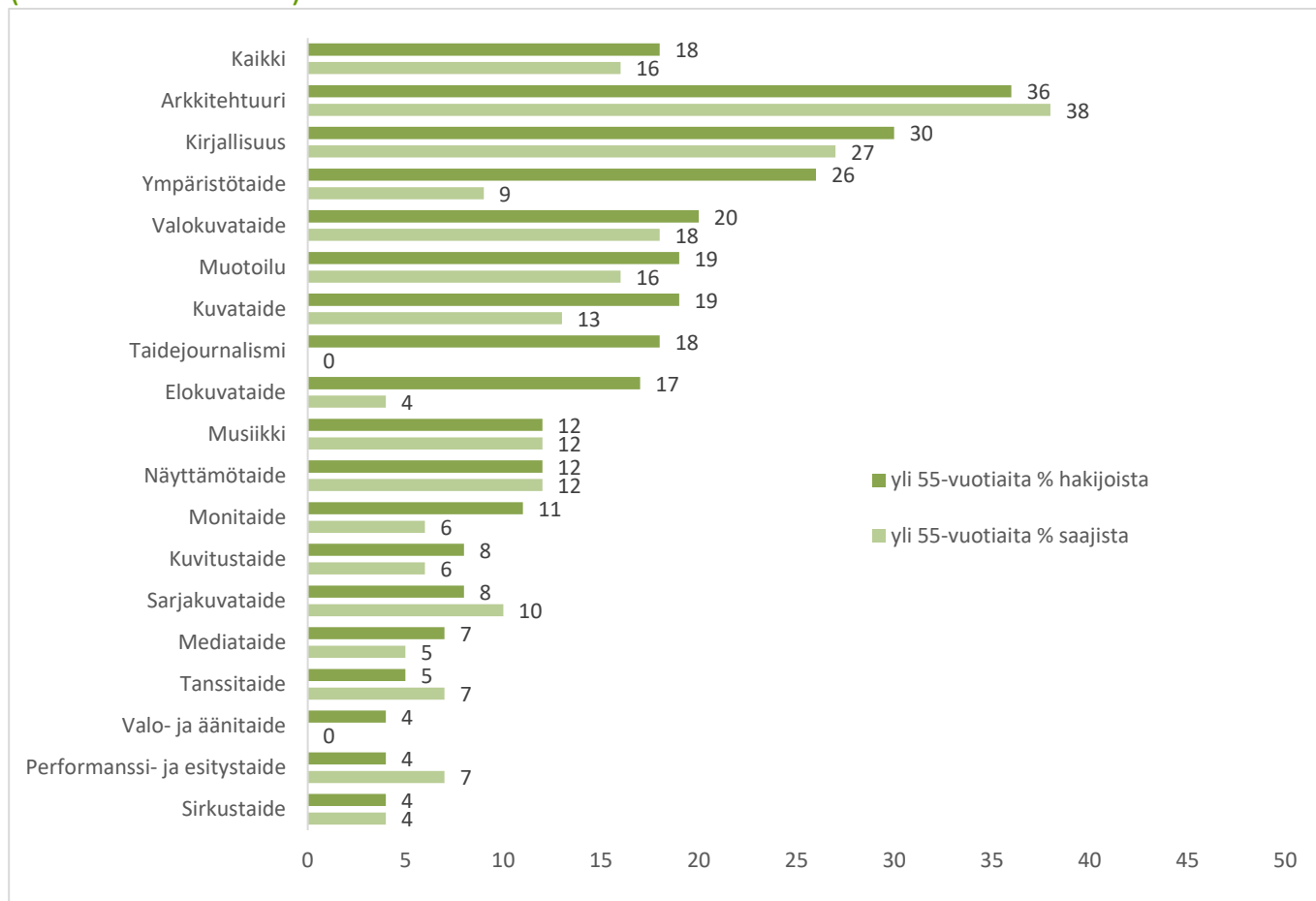
ALLE 35-VUOTIAIDEN OSUUS TAIKEN APURAHAN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2018



Yksityishenkilöt.

- Yli 55-vuotiaita oli Taiken hakijoista kaikkiaan vajaa viidennes ja saajista runsas kymmenesosa. Taiteenalojen väliset erot olivat tässäkin melko suuret. Yli 55-vuotiaita oli eniten kirjallisuuden ja arkkitehtuurin hakijoissa. Vähiten heitä oli sirkustaiteen hakijoissa ja saajissa.

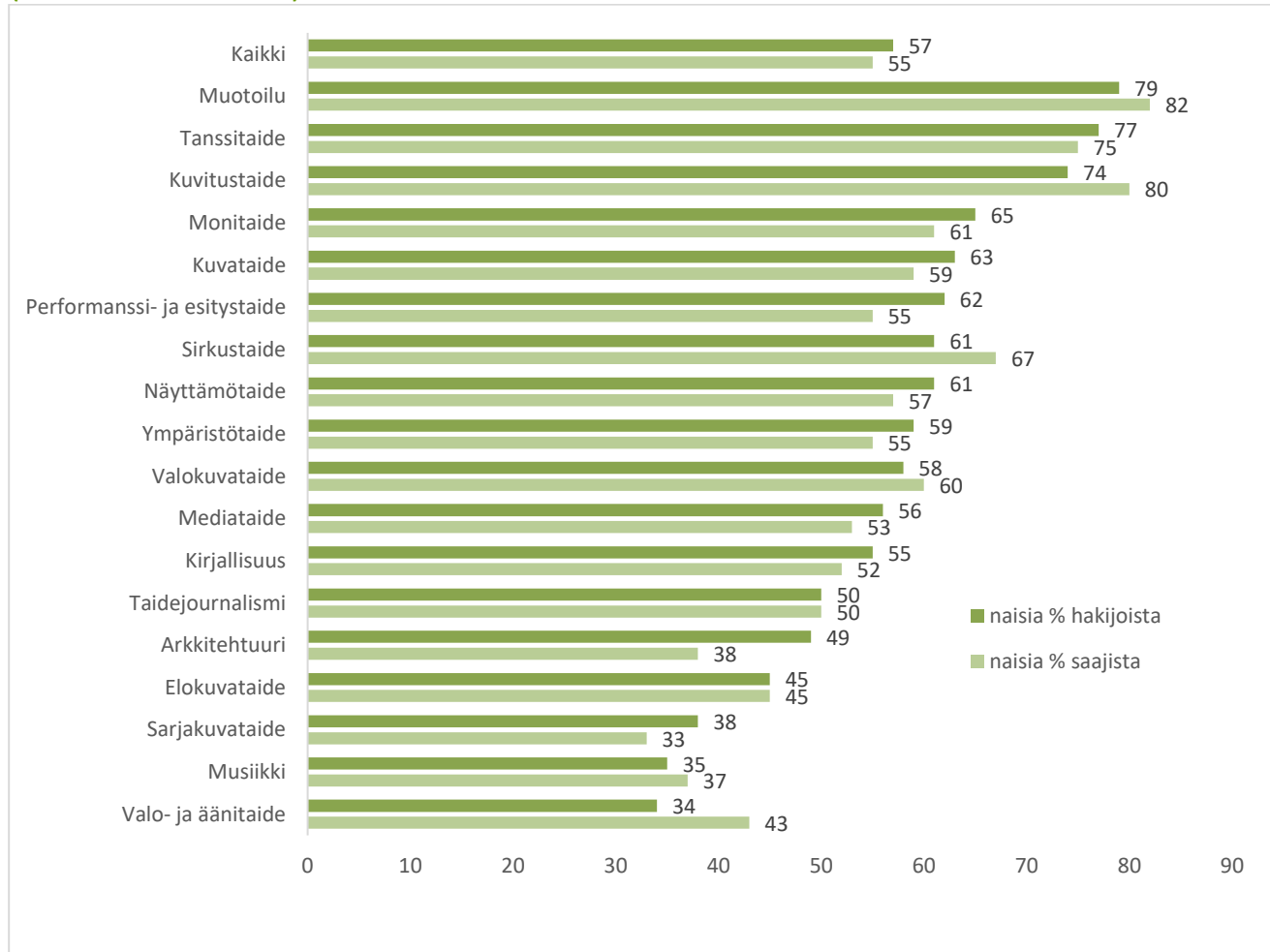
YLI 55-VUOTIAIDEN OSUUS TAIKEN APURAHAN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2018 (YKSITYISHENKILÖT)



Yksityishenkilöt.

- Naisten osuus sekä Taiken apurahan hakijoista että saajista oli runsas puolet, mutta vaihteli taiteenaloittain. Suurimmillaan naisten osuus oli muotoilussa ja tanssitaiteessa ja pienimmillään valo- ja äänitaiteessa ja musiikissa.
- Naisten osuus apurahan saajista oli useimmilla taiteenaloilla heidän hakijaosuuttaan vastaava. Esimerkiksi tanssitaiteessa, kuvitustaiteessa ja elokuvataiteessa naisten osuus saajista oli korkeampi kuin heidän osuutensa hakijoista. Joillakin aloilla apurahoja myönnettiin naisille heidän hakijaosuuttaan vähemmän. Tällaisia aloja olivat esimerkiksi arkkitehtuuri ja ympäristötaide.

NAISTEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2018 (YKSITYISHENKILÖT)



8 OIKAISUVAATIMUKSET 2018

- Vuoden 2013 alusta voimaan tulleen lain mukaan apuraha- ja avustuspäätöksiin voi vaatia oikaisua. Vuoden 2016 alusta tämä muutos on koskenut myös kirjailijoiden ja kääntäjien apurahoja (kirjastoapurahat) sekä kuvataiteilijoiden apurahoja (näyttöapuraha). Myös vuonna 2016 Taikeen opetus- ja kulttuuriministeriöstä siirtyneisiin taiteilijaeläkkeisiin liittyy mahdollisuus vaatia oikaisua.
- Taiteen edistämiskeskukselle osoitettiin vuoden 2018 määrärahaa koskeviin päätöksiin kaikkiaan 22 oikaisuvaatimusta. Määrä on pudonnut edellisvuodesta yli 20 oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimusten osuus Taiken kaikista hakemuksista on 0,2 prosenttia.
- Enemmistö (20 kpl) oikaisuvaatimuksista oli yksityishenkilöiden tekemiä ja suurin osa niistä (13) kohdistui taiteilijaeläkepäätöksiin. Oikaisuvaatimuksia lähetettiin Taikeen kymmeneltä eri taiteen alalta, eniten kuvataiteen (4) ja kirjallisuuden (5) aloilta.
- Suurin osa (15) oikaisuvaatimuksista kohdistui tukimuotoon, jossa tukipäätöksen tekee virasto, ei toimikunta.
- Kaikki saapuneet oikaisuvaatimukset hylättiin aiheettomina.

9 TAITEILIJÄELÄKKEET 2018

- Opetus- ja kulttuuriministeriö siirsi valtion ylimääräiset taiteilijaeläkkeet Taiken päätettäväksi vuoden 2016 alusta, jolloin myös säädettiin laki ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä.
- Nykymuotoisia taiteilijaeläkkeitä on myönnetty vuodesta 1974 saakka. Lakisääteisiksi taiteilijaeläkkeet muuttuivat vasta vuonna 2016.¹⁸
- Lain mukaan ylimääräinen taiteilijaeläke voidaan myöntää taiteilijalle, joka asuu tai on asunut pysyvästi Suomessa, tunnustukseksi hänen ansiokkaasta toiminnastaan luovana tai esittäväenä taiteilijana. Eläkettä ei ilman erityistä syytä saa myöntää henkilölle, joka ei ole täyttänyt 60 vuotta.¹⁹
- Taiteilijaeläkkeen hakijoita on 2010-luvulla ollut vuosittain runsaat 500 ja suurin osa heistä on edustanut joko musiikkia tai kuvataidetta. Naisten osuus eläkkeen hakijoista on pieni, kaiken kaikkiaan noin kolmannes ja esimerkiksi musiikin alalla vain kymmenesosa.
- Vuonna 2018 taiteilijaeläkkeen hakijoita oli kaikkiaan 527 ja eläke myönnettiin joko kokonaisuutena tai puolikkaana 58 taiteilijalle.

TAITEILIJÄELÄKKEIDEN HAKIJAT TAITEENALOITTAIN SEKÄ NAISTEN OSUUS 2018

	lkm	Naisia %
Musiikki	147	10 %
Kuvataide	127	47 %
Näyttämötaide	53	55 %
Kirjallisuus	52	37 %
Muotoilu	42	62 %
Elokuvataide	19	21 %
Valokuvataide	17	29 %
Taidejournalismi	17	18 %
Monitaide	14	29 %
Tanssitaide	12	83 %
Arkkitehtuuri	7	43 %
Kuvitustaide	5	40 %
Sirkustaide	5	20 %
Valo- ja äänitaide	4	-
Mediataide	3	-
Ympäristötaide	3	33 %
Performanssi- ja esitystaide	2	50 %
Yhteensä	531*	34 %

* Loppusumma on suurempi kuin hakijamäärä, sillä neljä hakijaa oli hakenut taiteilijaeläkettä kahdelta taiteenalta.

¹⁸ Mertanen 2012: Apurahasta vanhuudenturvaksi <https://www.taike.fi/documents/10162/76105/TY+ty%C3%B6paperi+51+12+kok.pdf>

¹⁹ Laki ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä 194/2016 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160194>.

10 MUUTOKSET 2017–2018

- Tuki taiteen ja kulttuurin edistämiseen (40,7 milj. €) kasvoi edellisvuodesta kahdeksan prosenttia. Osuus valtion menoista oli edelleen 0,07 % ja valtion taidebudjetista²⁰ 8,1 %. Osuudet olivat samaa luokkaa kuin edellisinä vuosina.
- Apurahoina, avustuksina ja palkintoina taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan myönnetty tuki oli vuonna 2018 kaikkiaan 38,3 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen oli lähes yhdeksän prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa Taikelle opetus- ja kulttuuriministeriöstä delegoiduista tukimuodoista (kulttuurilehtien tuki ja festivaalien tuki).
- Kansainväliseen toimintaan kohdennettiin vuonna 2018 tukea kaikkiaan noin 1,4 miljoonaa euroa. Tämä on viisi prosenttia suurempi summa kuin edellisvuonna.
- Taikelle osoitettujen apuraha- ja avustushakemusten määrä oli runsaat 13 000 ja se oli laskenut edellisvuodesta lähes 900 hakemuksella²¹. Yksittäisiä hakijoita oli noin 200 vähemmän kuin vuonna 2017 eli vuonna 2013 alkanut laskeva suuntaus jatkui kuudetta vuotta. Apurahojen ja avustusten saajia oli niin ikään hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna (- 2%).
- Useamman kuin yhden hakemuksen jättäneiden hakijoiden määrä (runsaat 3 000) oli hieman pienempi kuin edellisvuonna (noin 100 hakijaa).
- Sekä valtakunnallista että alueellista tukea hakevien määrä oli noin 1 700 hakijaa. Lukumäärässä oli laskua noin 300 hakijan verran.
- Eri taiteenalojen osuus tuen hakijoista ja saajista pysyi lähes ennallaan. Edelleen kuvataiteen ja kirjallisuuden osuudet olivat suurimmat sekä hakijoista että saajista.
- Apurahan/avustuksen saaneiden osuus hakijoista oli lähes sama kuin edellisvuonna (39 %). Taiteenaloittaiset erot olivat jälleen suuret. Monitaiteessa ja taidejournalismissa myönteisen päätöksen saaneiden osuus oli noin viidennes, kun taas arkkitehtuurissa myönteisen päätöksen saaneiden osuus oli lähes 60 prosenttia ja kirjallisuudessa yli 40 prosenttia. Kulttuuria koskevista hakemuksista lähes 70 prosenttia sai myönteisen päätöksen.
- Sekä Taiken apurahan hakijoiden että saajien keski-ikä oli samaa luokkaa kuin edellisinäkin vuosina, 44 vuotta. Taiteenaloittain hakijoiden keski-ikä vaihteli sirkustaiteen 35 vuodesta kirjallisuuden 49 vuoteen.
- Nuorten, alle 35-vuotiaiden, osuus hakijoista ja saajista oli entisestään lievästi laskenut. Alle 35-vuotiaita oli apurahojen hakijoista 20 prosenttia (laskua kaksi prosenttiyksikköä) ja saajista 18 prosenttia (laskua yksi prosenttiyksikkö).
- Yli 55-vuotiaiden osuus sen sijaan kasvaa, mutta hyvin lievästi. Osuus vuonna 2018 oli 18 prosenttia ja siinä oli edellisvuoteen verrattuna yhden prosenttiyksikön kasvu. Taiteenalojen välinen vaihtelu myös yli 55-vuotiaiden osuuksissa on suurta, lähtien sirkuksen ja performanssin 4 prosentista kirjallisuuden 30 prosenttiin.

²⁰ Opetus- ja kulttuuriministeriön menoluokka ”Taide ja kulttuuri”.

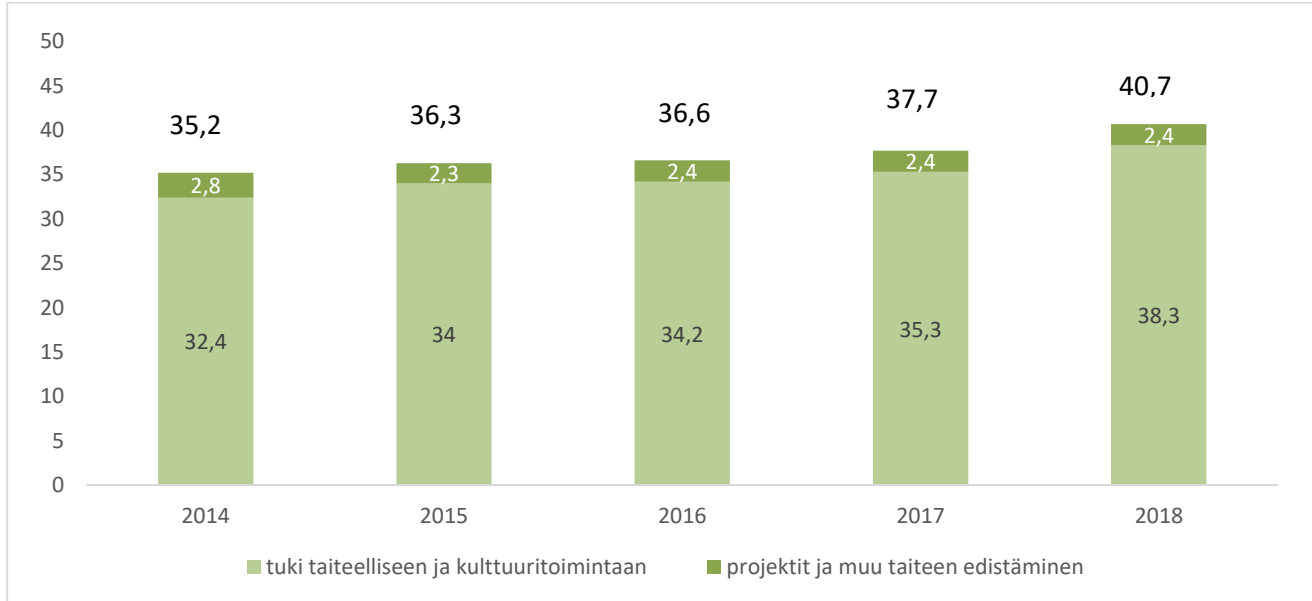
²¹ Lukumäärään ei ole laskettu taiteilijäläkehakemuksia, joita oli 531. Taiteilijäläkkeet mukaan lukien hakemusmäärä oli kaikkiaan 13 641.

- Naisten osuus hakijoista ja saajista oli edellisvuosien tasolla eli osuus molemmissa lähellä 60 prosenttia. Taiteenaloittaiset vaihtelut musiikin ja valo- ja äänitaiteen alle 40 prosentista tanssin ja kuvituksen lähes 80 prosenttiin.
- Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus Taiken hakijoista ja saajista oli samaa luokkaa kuin edellisvuonna. Sekä pääkaupunkiseudulla asuvien hakijoiden että saajien osuus oli kasvanut prosenttiyksikön tai kaksi.
- Ruotsinkielisten osuus hakijoista oli kasvanut edellisvuoteen verrattuna yhden prosenttiyksikön (5 % → 6 %). Saajien keskuudessa ruotsinkielisten osuus oli noussut yhden prosenttiyksikön (4 % → 5 %).
- Vieraskielisten osuus hakijoista oli yhden prosenttiyksikön suurempi kuin edellisvuonna (6 %) ja saajien osuus täsmälleen sama.
- Oikaisuvaatimusten määrä oli laskenut edellisvuodesta noin 20 oikaisuvaatimuksella.
- Taiteilijaeläkkeiden hakijoiden määrä oli noussut edellisvuodesta 9 henkilöllä. Eläkkeen (joko kokonaisen tai osaeläkkeen) sai kolme henkilöä vähemmän kuin vuonna 2017.

11 AIKASARJOJA TAIKEN TUESTA, HAKIJOISTA JA SAAJISTA 2014–2018

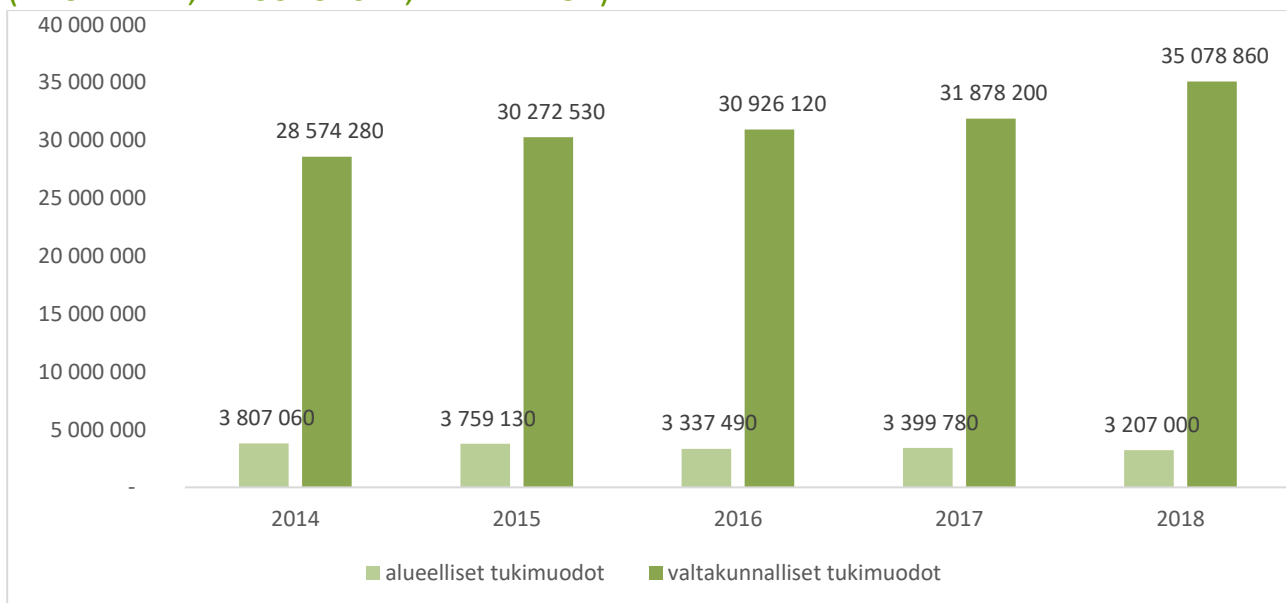
- Taiteen edistämiskeskuksen määrärahat taiteen ja kulttuurin edistämiseen ovat lievästi kasvaneet viimeisen viiden vuoden aikana. Pääasiassa kasvu johtuu Taikelle ministeriöstä delegoiduista tukimuodoista. Vuonna 2018 näitä tukimuotoja olivat erityisavustukset kulttuurilehdille (888 000 euroa) ja festivaaliavustukset (2,3 M€).

TAIKEN MÄÄRÄRAHAT TAITEEN JA KULTTUURIN EDISTÄMISEEN (MILJ. €) * 2014–2018



- Valtakunnallinen tuki avustuksina, apurahoina ja palkintoina on kuluneen viiden vuoden aikana kasvanut 23 prosenttia. Alueellinen tuki on samaan aikaan pienentynyt 16 prosenttia.

ALUEELLISET JA VALTAKUNNALLISET TUKIMUODOT 2014–2018 (APURAHAT, AVUSTUKSET, PALKINNOT)



- Yksityishenkilöille ja työryhmille kohdistettu apurahasumma on viimeisen viiden vuoden aikana kasvanut runsaat 1 000 000 euroa (5 %). Yhteisöille kohdistettu tuki on samalla ajanjaksolla kasvanut 4,9 miljoonaa euroa (44 %). Yhteisöjen tukeen kohdistunut kasvu johtuu pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön Taikelle siirtämistä tukimuodoista.

TAIKEN APURAHAT YKSITYISILLE JA AVUSTUKSET YHTEISÖILLE VUOSINA 2014 – 2018

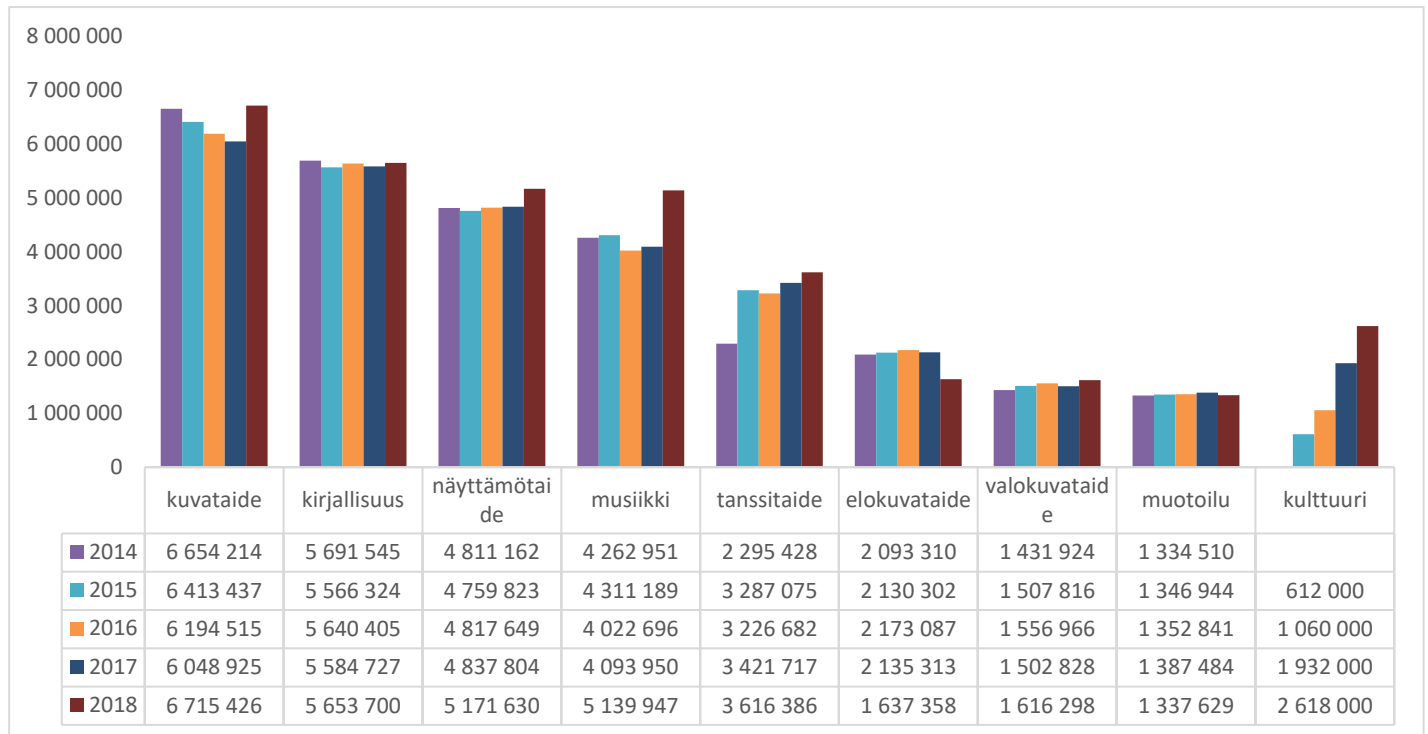


Sisältää maksussa olevat 0,5–10-vuotiset työskentelyapurahat.

- Taiteen edistämiskeskuksen ja sen edeltäjän taiteen keskustoimikunnan tuesta suurin osuus on koko tukijärjestelmän toiminnan ajan (vuodesta 1968) kohdistunut ”neljälle suurelle” eli kirjallisuudelle, kuvataiteelle, musiikille ja näyttämötaiteelle.
- Viimeisen viiden vuoden aikana ”suurten” taiteenalojen tuki on kasvanut tai pysynyt ennallaan. Poikkeuksena elokuvataide, jossa pudotus johtuu elokuvan laatutuen siirtämisestä Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi.
- Kehityslinjoja tarkasteltaessa on syytä muistaa, että tukisummat on laskettu hyvin erityyppisistä määrärahoista, jotka eivät ole valtion budjetissa yhtenäisesti näkyvissä, eivätkä välttämättä kyseiselle taiteen- alalle ”korvamerkittyjä”.²²

²² Esimerkiksi kirjallisuuden tuki muodostuu seuraavista tukimuodoista: kirjastoapurahat (lakisääteinen, budjettivaroista), taiteilija-apurahat (lakisääteinen, budjettivaroista), kohdeapurahat ja muut projekteihin tarkoitetut valtakunnalliset apurahamuodot (veikkausvoittovaroista), yhteisöjen valtakunnalliset erityisavustukset (veikkausvoittovaroista), taiteilijaprofessorien palkat (lakisääteinen, sisältynyt Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenoihin, maksussa vuoteen 2014 saakka), valtionpalkinnot (veikkausvoittovaroista), alueelliset työskentely- ja kohdeapurahat sekä valtionavustukset yhteisöille (veikkausvoittovaroista ”alueelliseen taiteen edistämiseen”), alueelliset taidepalkinnot (veikkausvoittovaroista).

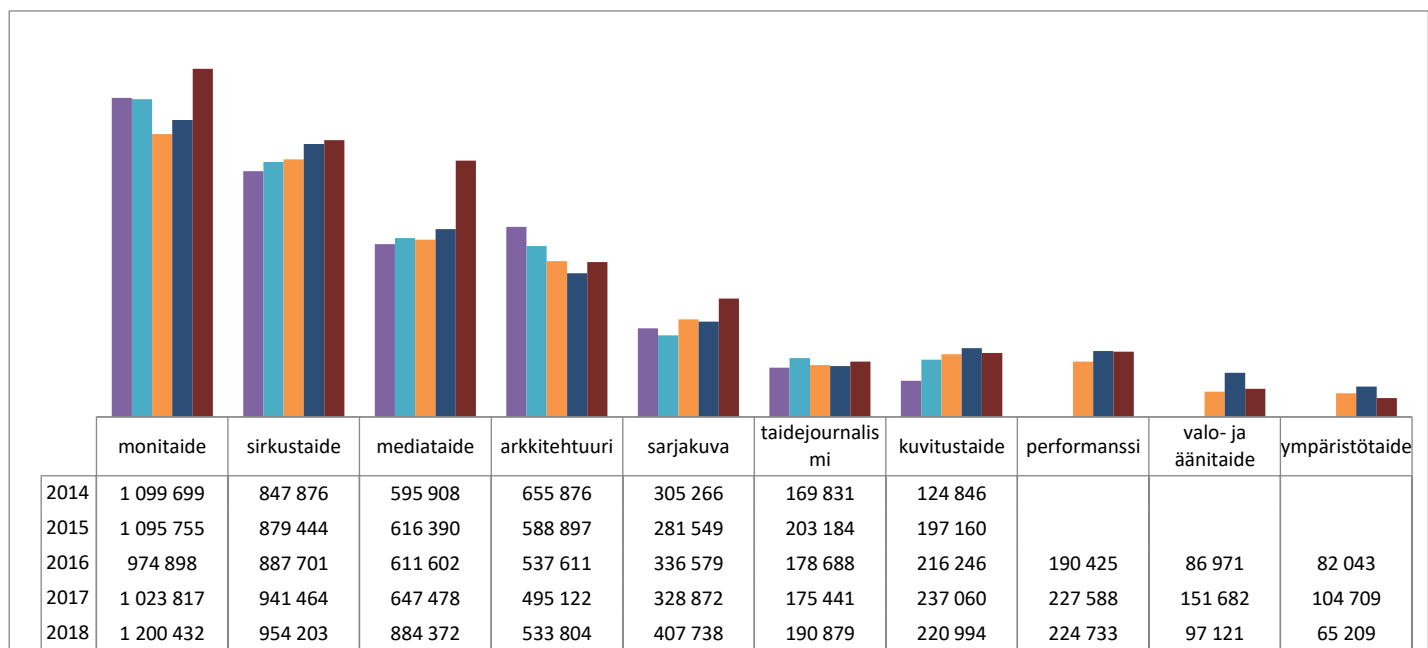
TAIKEN TUKI 2014–2018, ”SUURIMMAT TAITEENALAT” (TUKI YLI MILJOONA €)



Sisältää kaikki alueelliset ja valtakunnalliset apurahat ja avustukset, palkinnot, taiteilijaprofessorien palkat (vuoteen 2014 saakka).

- Ns. pienillä taiteenaloilla tuen nousu on ollut kohtuullisen tasaista. Vaihtelua on erityisesti monitaiteessa. Huomiota kiinnittää arkkitehtuurin tuki, joka on ollut laskussa useamman vuoden ajan. Arkkitehtuurin määrärahoja on siirretty jaettavaksi esimerkiksi ympäristötaiteen tukeen.

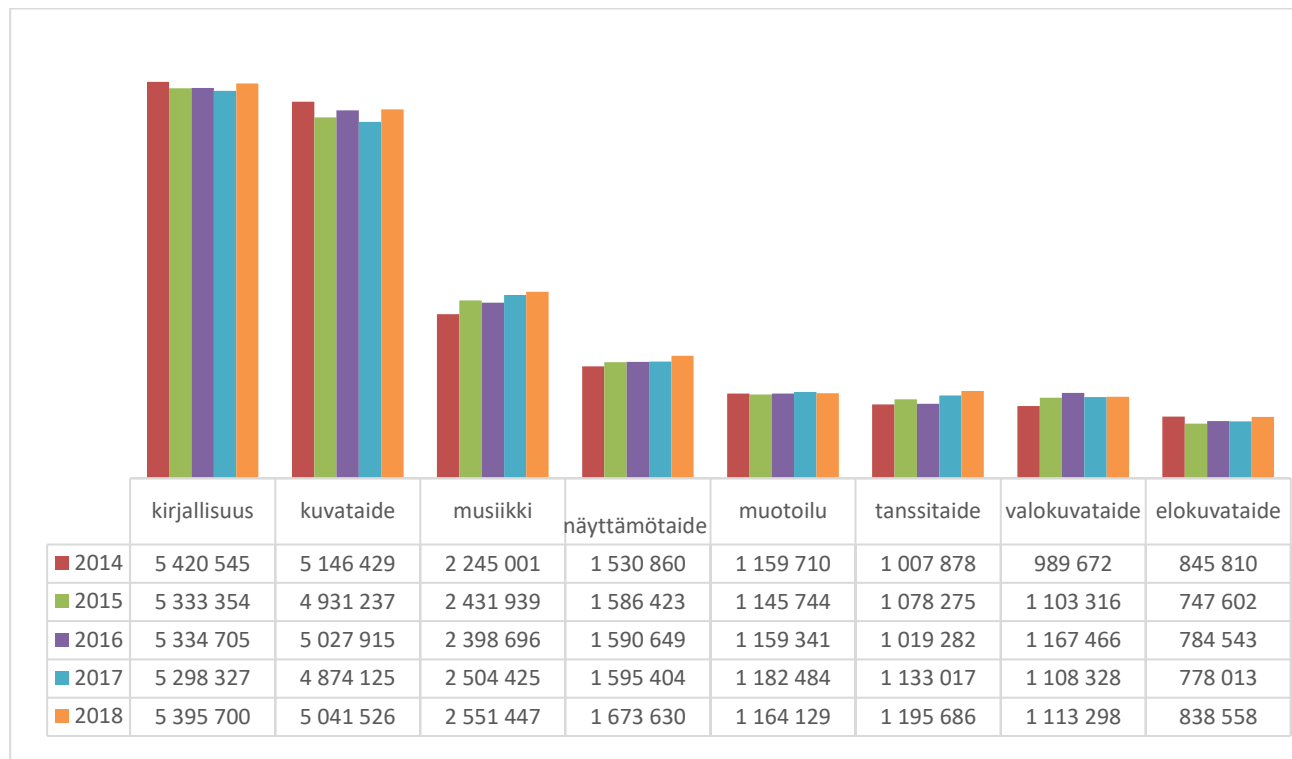
TAIKEN TUKI 2014–2018, ”PIENET TAITEENALAT”



Sisältää alueelliset ja valtakunnalliset apurahat ja avustukset, palkinnot, taiteilijaprofessorien palkat (vuoteen 2014 saakka).

- Pelkästään yksityishenkilöille ja työryhmille myönnettäviä apurahoja tarkasteltaessa ”suurten” taiteenalojen välinen suhde pysyy jotakuinkin ennallaan. Poikkeuksena kuitenkin elokuvataide, jonka rahoituksesta suuri osa myönnetään yhteisötukina (toiminta- ja erityisavustukset). Pelkästään yksityishenkilöiden apurahoja tarkasteltaessa elokuvataide putoaa suurten alojen viimeiseksi. Apurahoina myönnettävä summa on pysynyt eri taiteenaloilla kohtuullisen vakiintuneena. Mahdolliset muutokset johtuvat ns. ei-korvamerkityistä apurahoista²³, joissa voi olla vaihtelua.

YKSITYISHENKILÖILLE²⁴ APURAHONA MYÖNNETTY TUKI 2014–2018, ”SUURET TAITEENALAT”

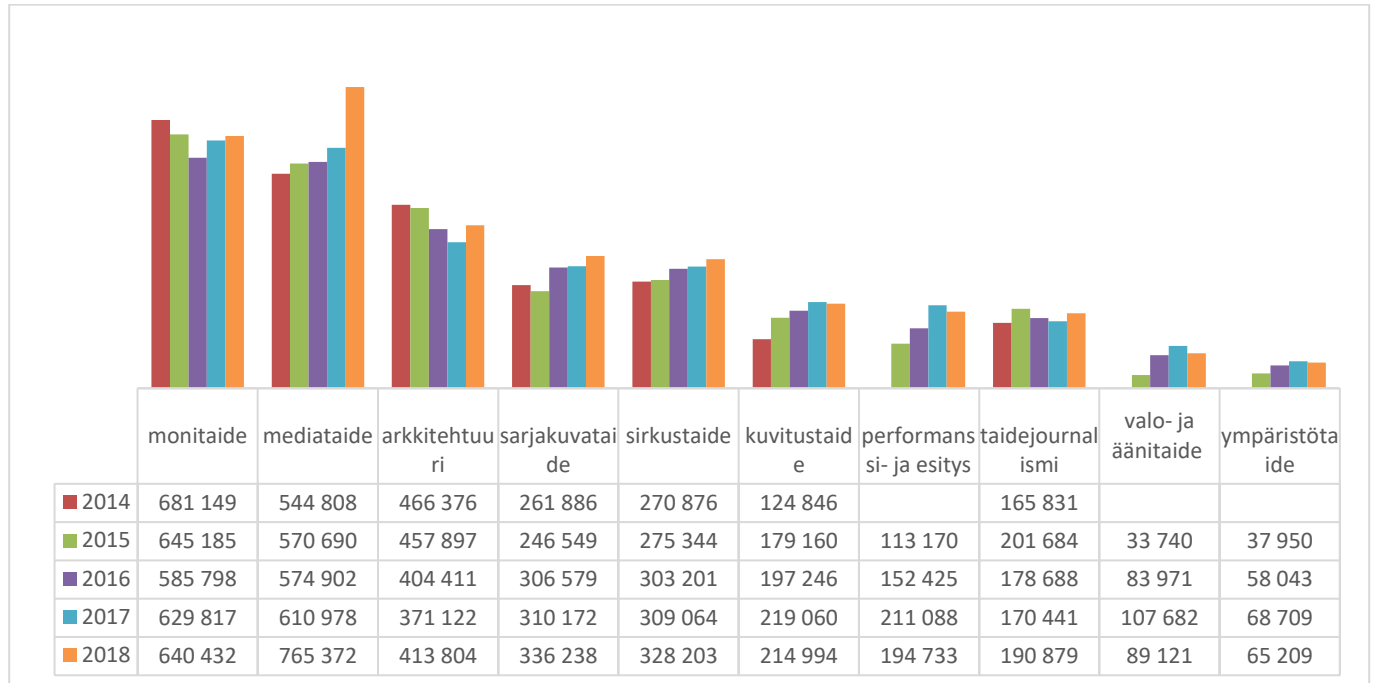


- Myös ns. pienillä taiteenaloilla keskinäinen järjestys muuttuu, kun tarkastelussa ovat vain yksityishenkilöiden ja työryhmien apurahat. Esimerkiksi mediataide nousee sirkustaiteen ohi. Keskimääräinen vuosikasvu on jokaisella ns. pienellä alalla – arkkitehtuuria ja monitaidetta lukuun ottamatta – plussan puolella viiden vuoden tarkastelussa.

²³ Tällaisia usealle taiteenalalle ilman kiintiöitä myönnettäviä apurahoja ovat muun muassa näyttöapurahat, lastenkulttuuriapurahat, apurahat kulttuuriseen moninaisuuteen, liikkuvuusapurahat, alueelliset työskentely- ja kohdeapurahat.

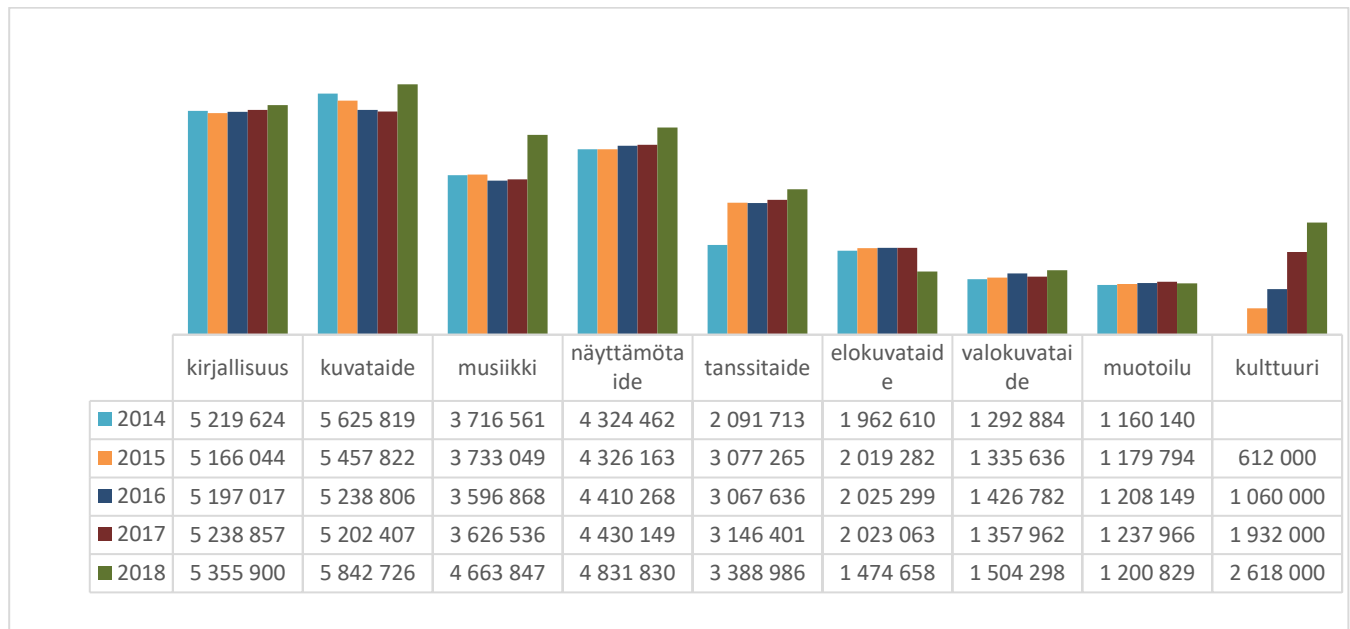
²⁴ Sisältää työryhmät, ei yhteisöjä.

YKSITYISHENKILÖILLE APURAHOINA MYÖNNETTY TUKI 2014 – 2018, ”PIENET TAITEENALAT”



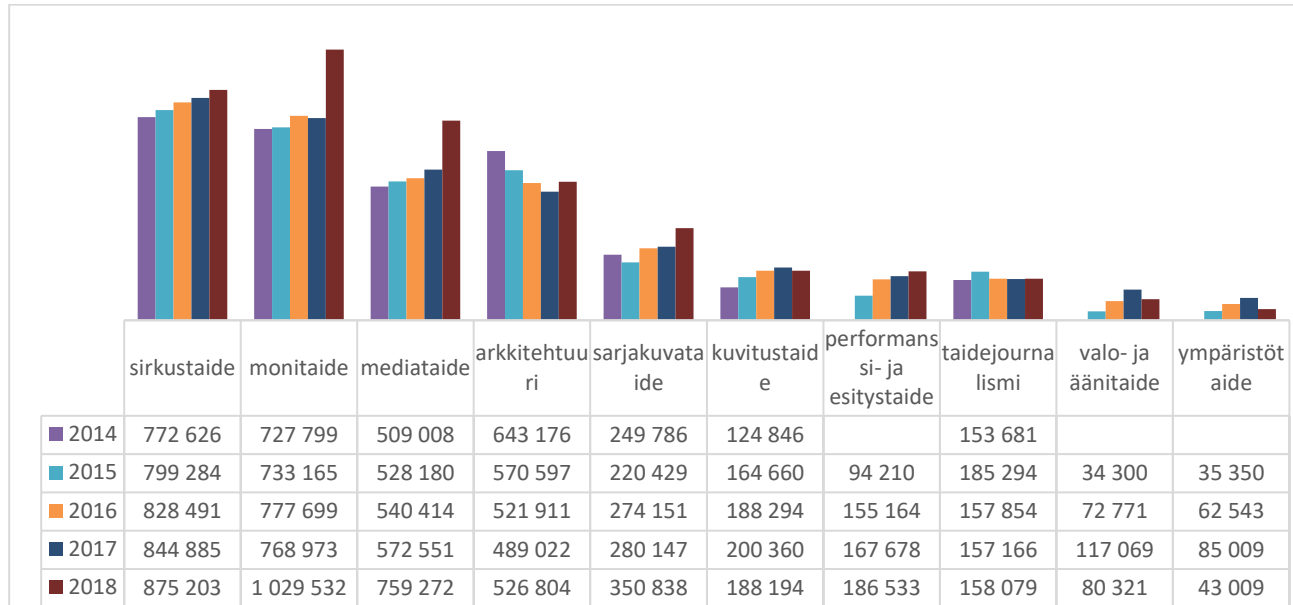
- Yksityisten ja yhteisöjen *valtakunnallisissa*²⁵ tukimuodoissa on useimpien alojen kohdalla kasvua tai vähintään pysyvyyttä. Ainoastaan elokuvataiteessa on reipas pudotus elokuvan laatutuen siirryttyä Elokuvasäätiön jaettavaksi.

VALTAKUNNALLISTEN TUKIMUOTOJEN KAUTTA MYÖNNETTY TUKI 2014–2018, ”SUURET TAITEENALAT”



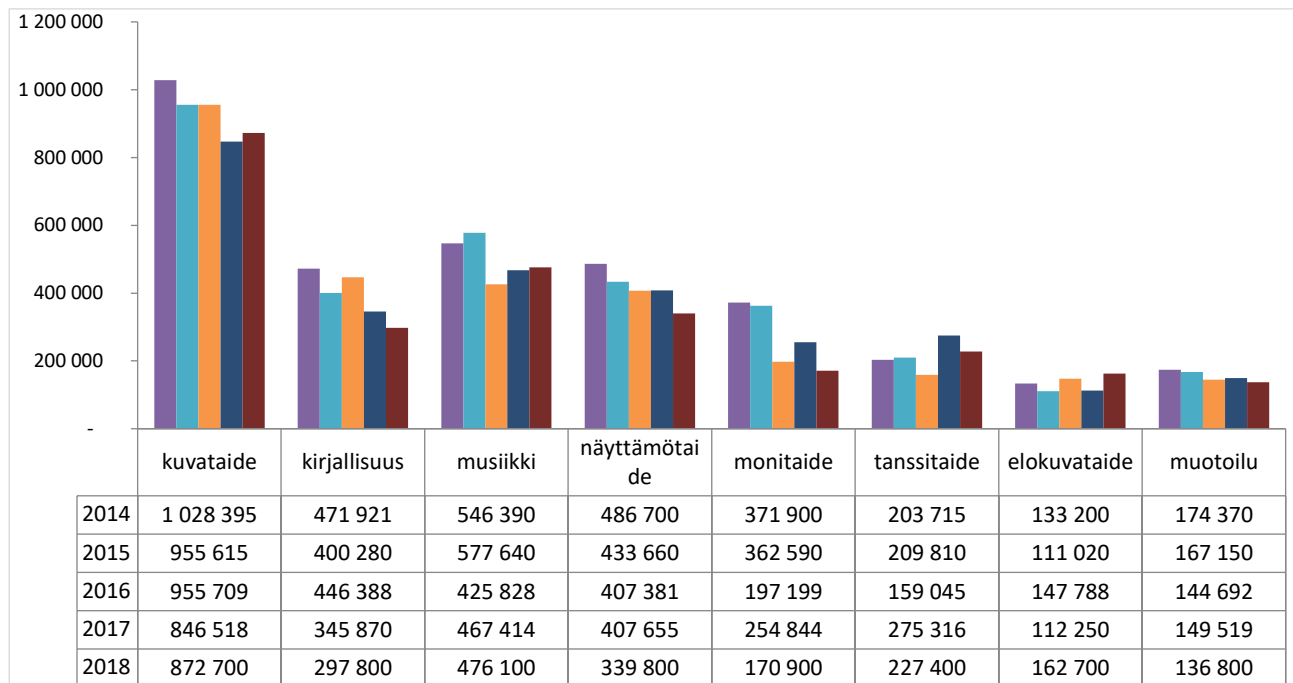
²⁵ Valtakunnallisia tukimuotoja ovat valtion taiteenalo-kohtaisten taidetoimikuntien myöntämät apurahat sekä kaikki Taiken myöntämät yhteisötuet.

VALTAKUNNALLISTEN TUKIMUOTOJEN KAUTTA MYÖNNETTY TUKI 2014–2018, ”PIENET TAITEENALAT”



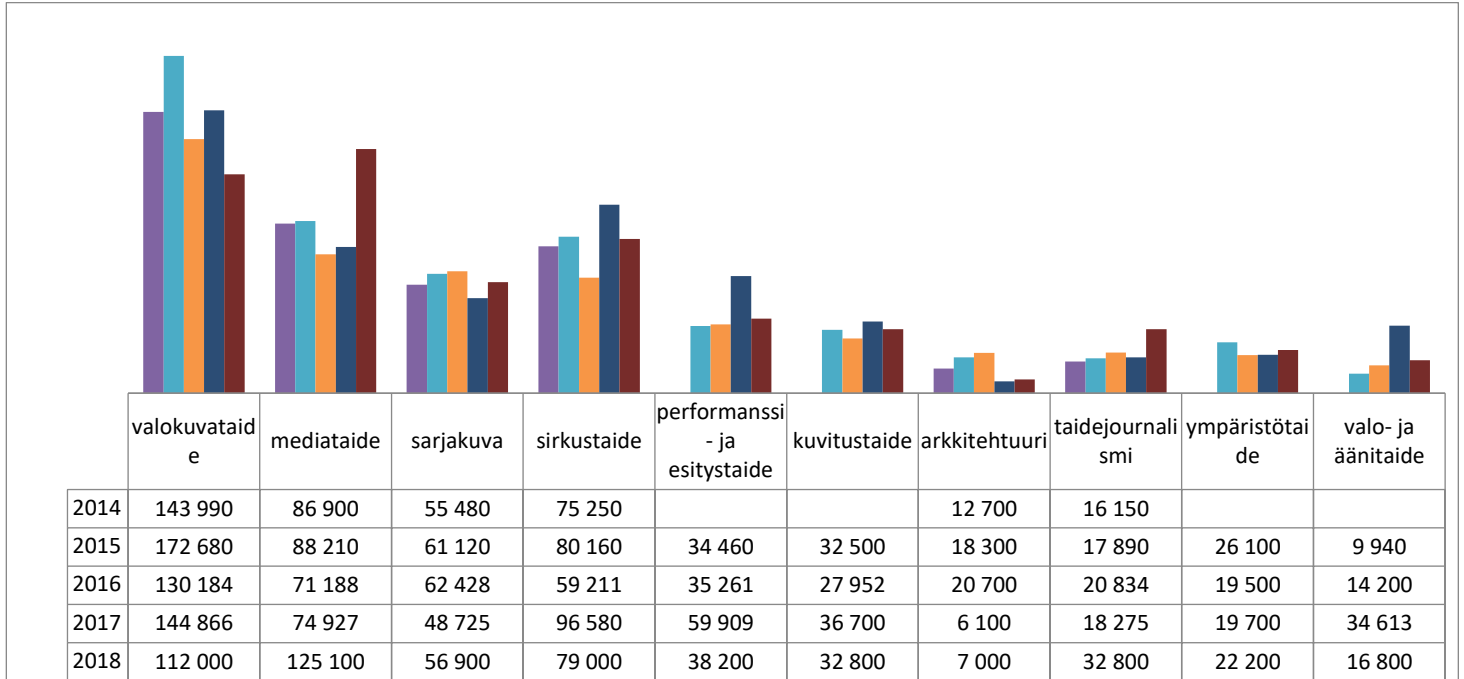
- *Alueellisten*²⁶ tukimuotojen osalta kuvataide on ylivoimaisesti eniten tuettu taiteenala. Kaikkien alojen tuki on viiden vuoden tarkastelussa laskenut, mikä johtuu osittain alueellisten yhteisötukien siirtämisestä valtakunnallisesti jaettavaksi. Pienistä taiteenaloista mediataiteen alueellisessa tuessa on merkittävää nousua.

ALUEELLISTEN TUKIMUOTOJEN KAUTTA MYÖNNETTY TUKI 2014–2018, ”SUURET TAITEENALAT”

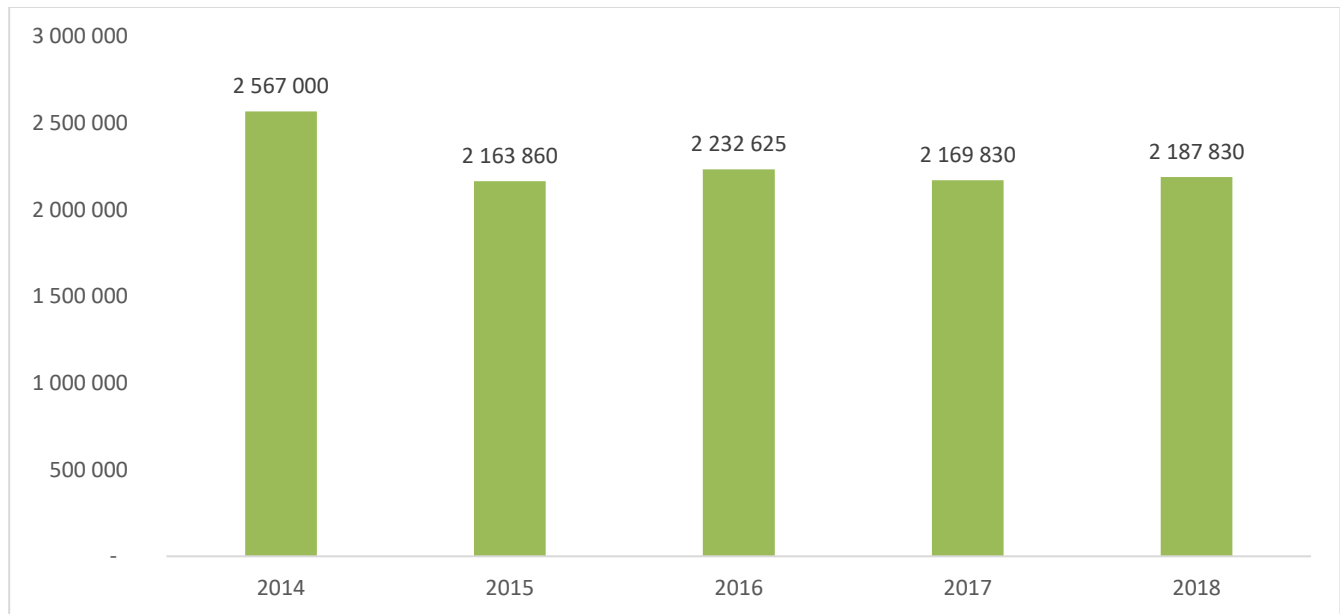


²⁶ Alueellisia tukimuotoja ovat alueelliset työskentely- ja kohdeapurahat (ml. lastenkulttuurin kohdeapurahat).

ALUEELLISTEN TUKIMUOTOJEN KAUTTA MYÖNNETTY TUKI 2014–2018, ”PIENET TAITEENALAT”

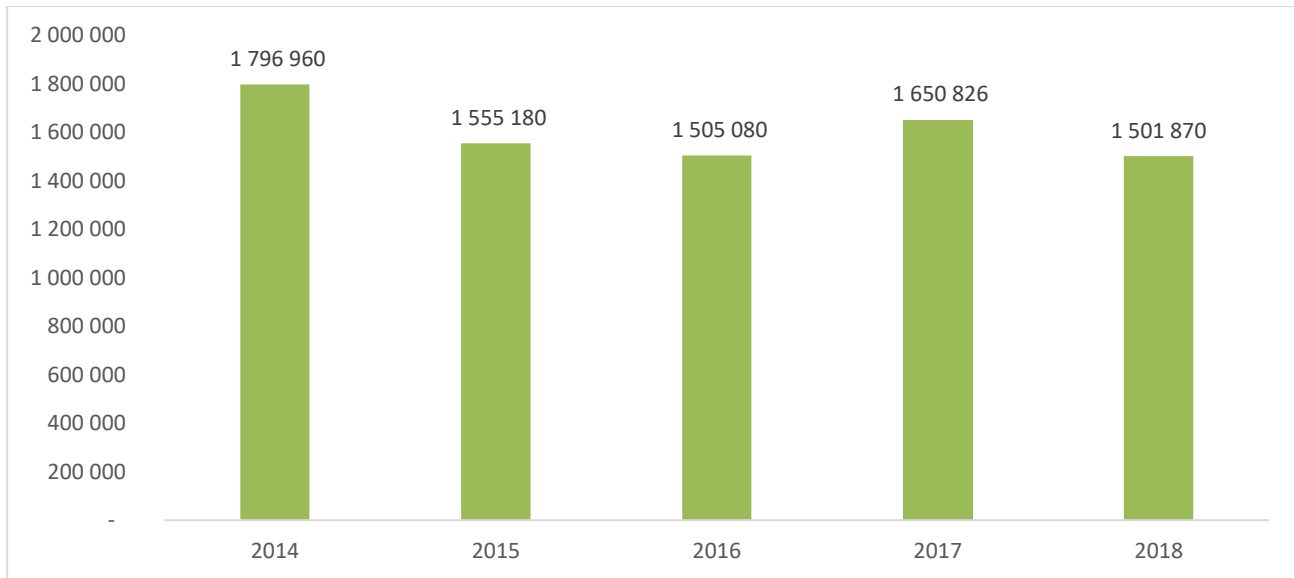


TAIKEN PROJEKTEIHIN/KEHITTÄMISOHJELMIIN KOHDENNETTU RAHOITUS 2014–2018



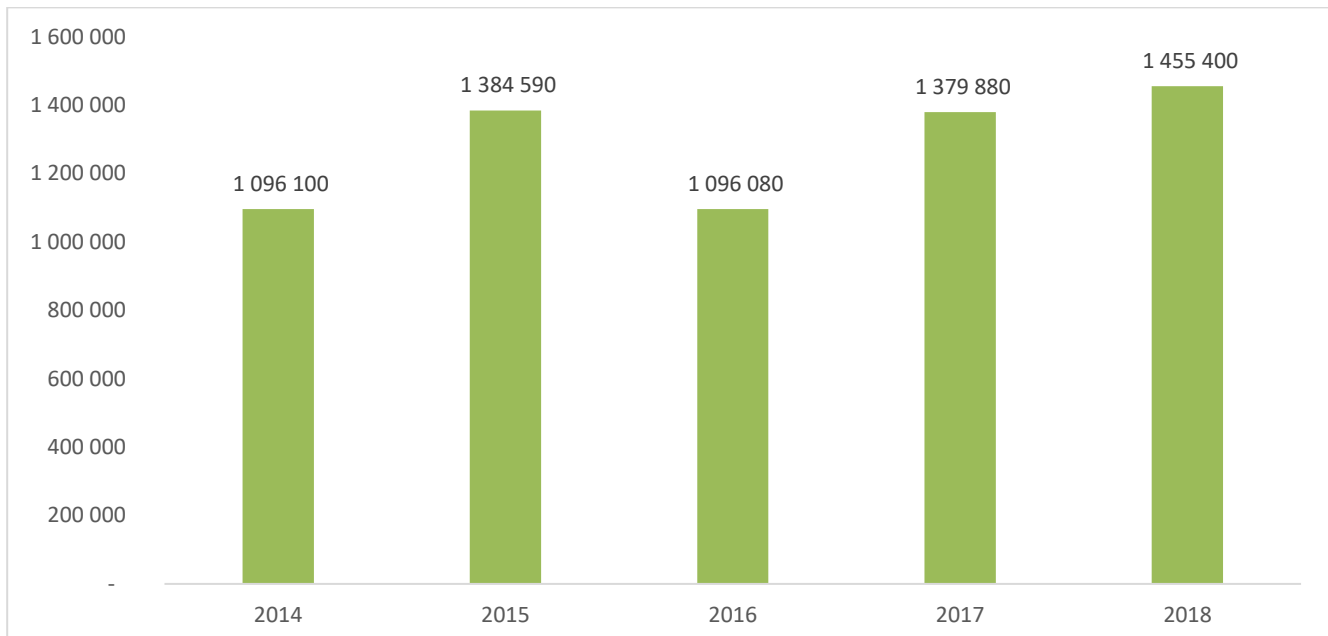
Sisältää läänintaiteilijoiden palkat.

TAIKEN LÄÄNINTAITEILIJOIDEN PALKKAMENOT 2014–2018



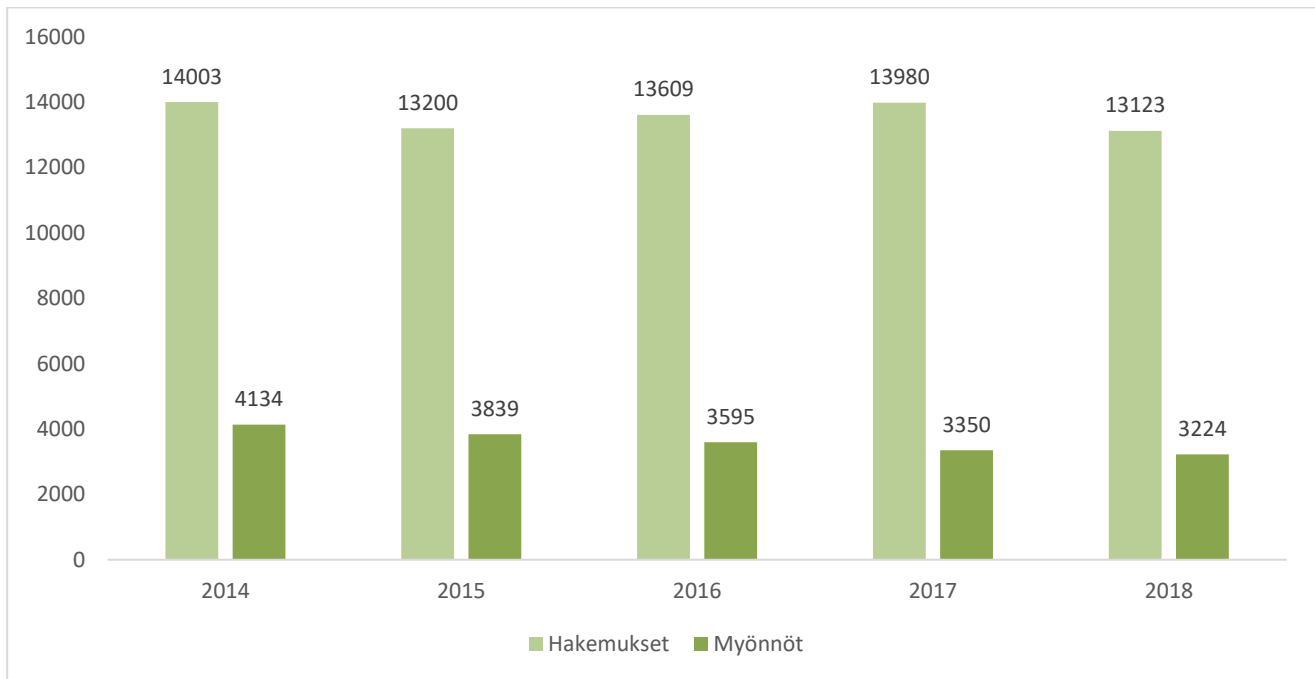
- Taiteen edistämiskeskuksen panostus kansainväliseen toimintaan on vaihdellut melko runsaasti vuosien mittaan, erityisesti viimeisten tarkasteluvuosien aikana. Syynä vaihteluun on ennen kaikkea tietolähteen tarkentuminen sekä määritelmän laajentuminen.
- Aiemmin kansainvälisen toiminnan tukeen on laskettu liikkuvuuteen kohdistetut erillisapurahat ja avustukset, sellaiset eri alojen kohdeapurahat ja erityisavustukset, jotka on myönnetty ulkomailla tapahtuvaan toimintaan, kansainväliset projektit sekä Taiken ylläpitämät ulkomaiset taiteilija-asunnot. Vuoden 2017 laskelmassa ovat mukana myös alueelliset tukimuodot, mutta tarkkuutta on lisännyt ennen kaikkea se, että tieto on ensimmäistä kertaa poimittu hakulomakkeesta, johon hakija on itse merkinnyt hankkeen kohdistuvan kansainväliseen (ulkomailla tapahtuvaan) toimintaan.

TAIKEN TUKI KANSAINVÄLISTYMISEEN VUOSINA 2014–2018



- Taiteen edistämiskeskuksen *hakemusten* määrä on viiden vuoden aikana lievästi laskenut. Niin ikään myöntöjen määrä on laskenut. Osaselitys kehitykselle ovat eräiden taiteenalojen aikaisempaa suurempina myönnetyt apurahat tai avustukset.
- Vuonna 2018 noin 3 000 hakijaa jätti useamman kuin yhden hakemuksen. Useamman kuin yhden myönnön sai kaikkiaan runsaat 300 hakijaa.

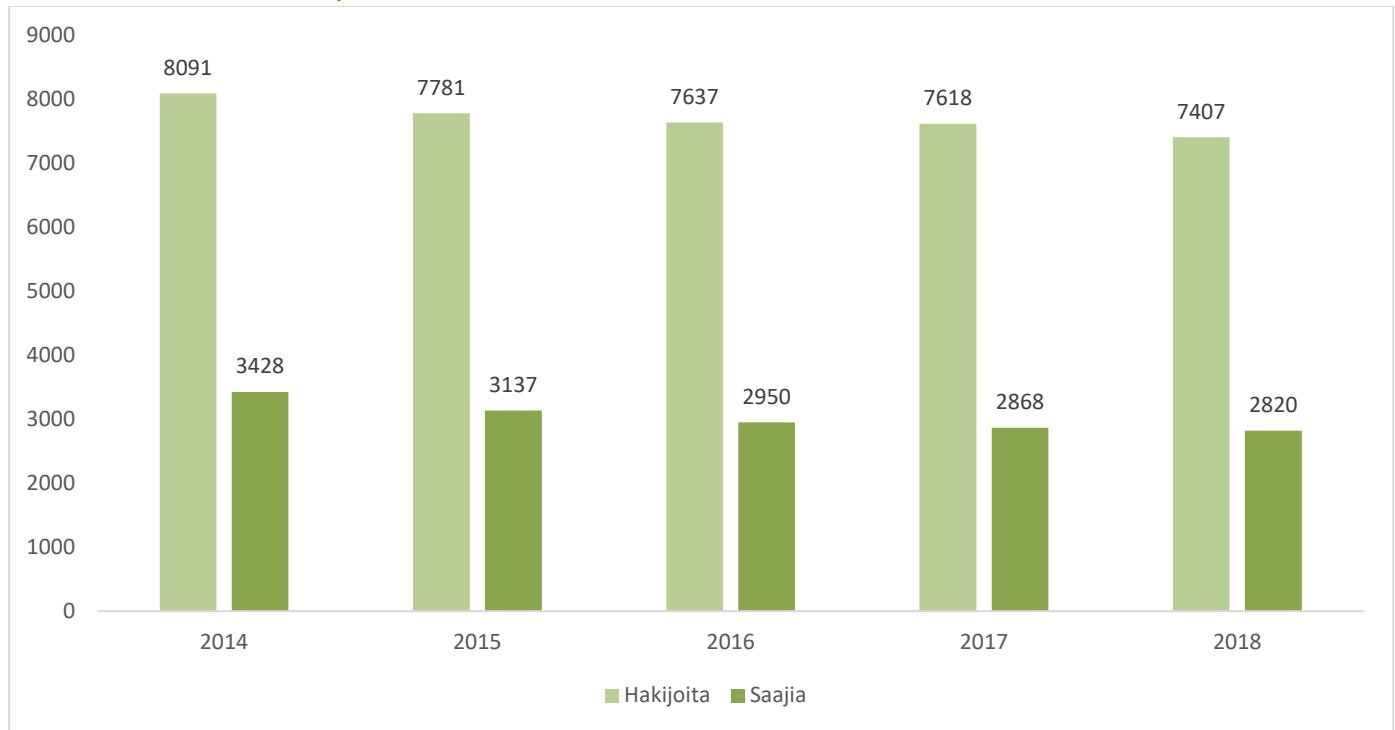
TAIKEN HAKEMUSTEN JA MYÖNTÖJEN MÄÄRÄ 2014–2018



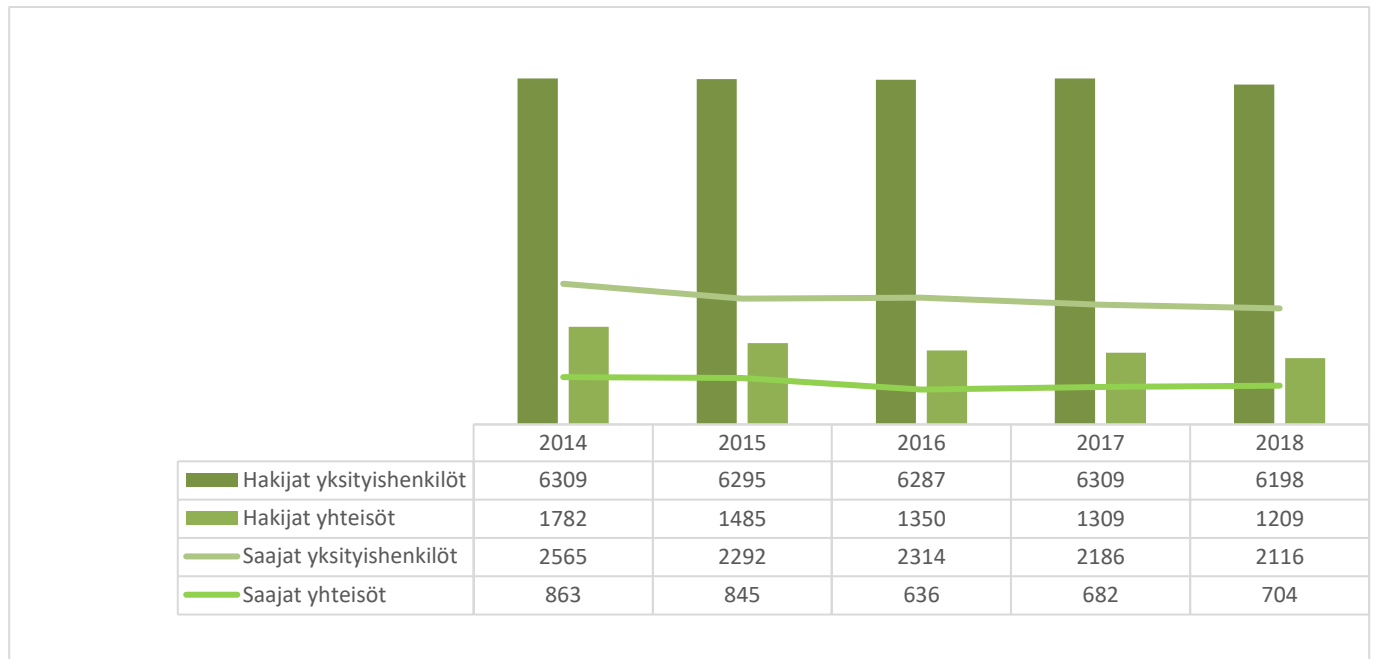
* Ei sisällä taiteilijaeläkehakemuksia ja myöntöjä.

- Taiken *hakijamäärä* on ollut viimeiset vuodet laskusuuntainen ja trendi näyttää jatkuvan. Keskimääräinen vuosikasvu on ollut alhaisin sarjakuvan (-9 %) ja arkkitehtuurin (-7 %) aloilla.
- Myös apurahojen ja avustusten saajien määrä on laskenut (keskimäärin vuosittain -5 %). Eniten laskua on elokuvassa ja kirjallisuudessa.

TAIKEN APURAHOJEN/AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT 2014–2018



TAIKEN APURAHOJEN/AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT 2014–2018: YKSITYISHENKILÖT* JA YHTEISÖT



* Ml. työryhmät.

TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT TAITEENALOITTAIN 2014–2018

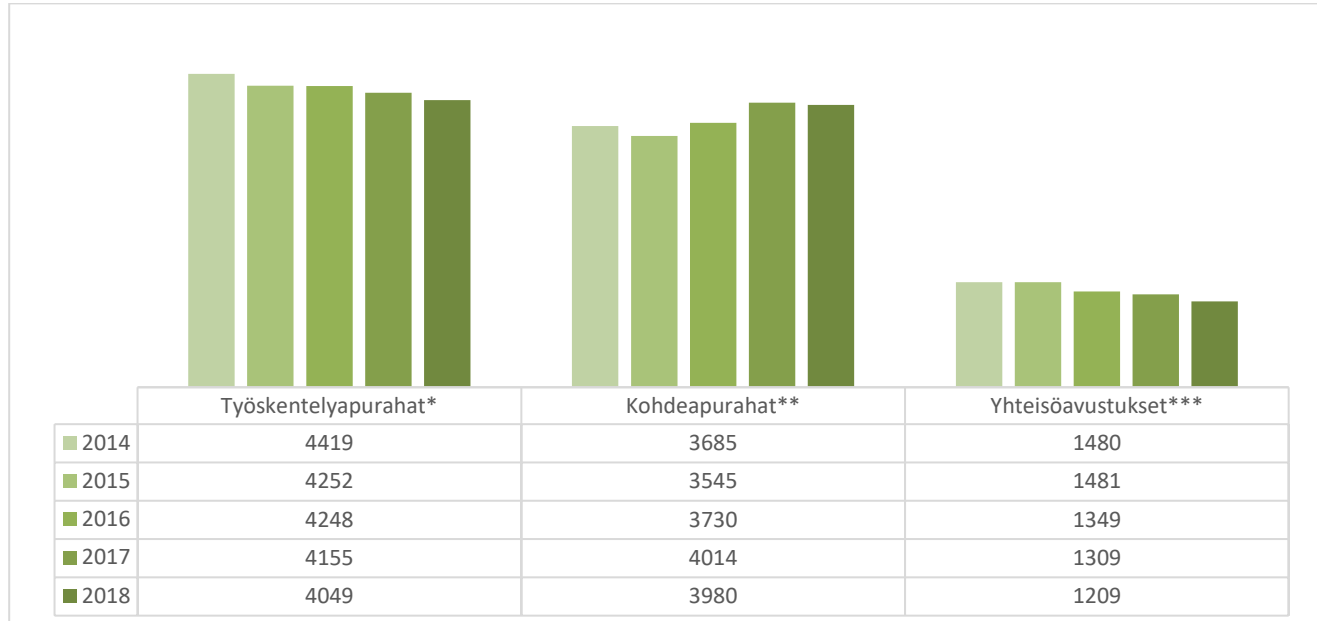
	2014	2015	2016	2017	2018	Ka. vuosikasvu %
Kuvataide	1982	1740	1607	1674	1637	-4 %
Kirjallisuus	1592	1438	1463	1319	1294	-5 %
Musiikki	1315	1305	1140	1198	1138	-3 %
Näyttämötaide	877	863	816	851	809	-2 %
Monitaide	682	612	585	629	607	-3 %
Tanssitaide	435	435	375	390	425	0 %
Valokuvataide	369	366	382	390	350	-1 %
Muotoilu	428	410	407	378	346	-5 %
Elokuvataide	417	387	452	450	340	-4 %
Kulttuuri	0	111	273	220	290	53 %
Mediataide	233	251	265	278	274	4 %
Performanssi- ja esitystaide	0	142	136	171	163	6 %
Sirkustaide	133	143	142	147	138	1 %
Kuvitus	126	143	89	122	122	3 %
Sarjakuva	180	137	123	134	120	-9 %
Taidejournalismi	59	69	64	64	66	3 %
Arkkitehtuuri	86	89	91	78	63	-7 %
Ympäristötaide	0	53	63	80	63	8 %
Valo- ja äänitaide	0	37	58	72	53	18 %
Kaikki (<i>ilman päällekkäisyyksiä</i>)	8091	7781	7637	7619	7407	-2 %

TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN SAAJAT TAITEENALOITTAIN 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	Ka. vuosikasvu %
Kirjallisuus	977	600	590	581	551	-12 %
Kuvataide	649	568	561	519	506	-6 %
Musiikki	491	527	424	408	411	-4 %
Näyttämötaide	353	336	294	283	276	-6 %
Kulttuuri		66	93	123	193	43 %
Tanssitaide	140	167	150	167	158	4 %
Monitaide	180	186	132	130	126	-8 %
Valokuvataide	129	126	130	129	116	-2 %
Muotoilu	149	156	144	130	115	-6 %
Elokuvataide	166	140	164	132	95	-12 %
Mediataide	99	95	90	99	90	-2 %
Sirkustaide	62	65	62	63	55	-3 %
Sarjakuva	61	44	53	48	47	-5 %
Performanssi- ja esitystaide		38	38	39	41	3 %
Kuvitus	45	46	38	43	39	-3 %
Arkkitehtuuri	46	47	44	35	37	-5 %
Valo- ja äänitaide		18	23	23	19	3 %
Ympäristötaide		17	20	24	15	0 %
Taidejournalismi	18	16	16	14	14	-6 %
Kaikki (<i>ilman päällekkäisyyksiä</i>)	3428	3137	2950	2868	2820	-5 %

- Tukimuodoista työskentelyyn kohdennetut apurahat ovat edelleen haetuimmat, mutta näissäkin on lievä laskua kuluneen viiden vuoden aikana. Niin ikään yhteisöhakijoiden määrä on laskusuuntainen. Kohdeapurahojen hakijamäärä on ollut noususuuntainen vuosien 2014–2018 aikana.

TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT TUKIMUODOITTAIN 2014–2018

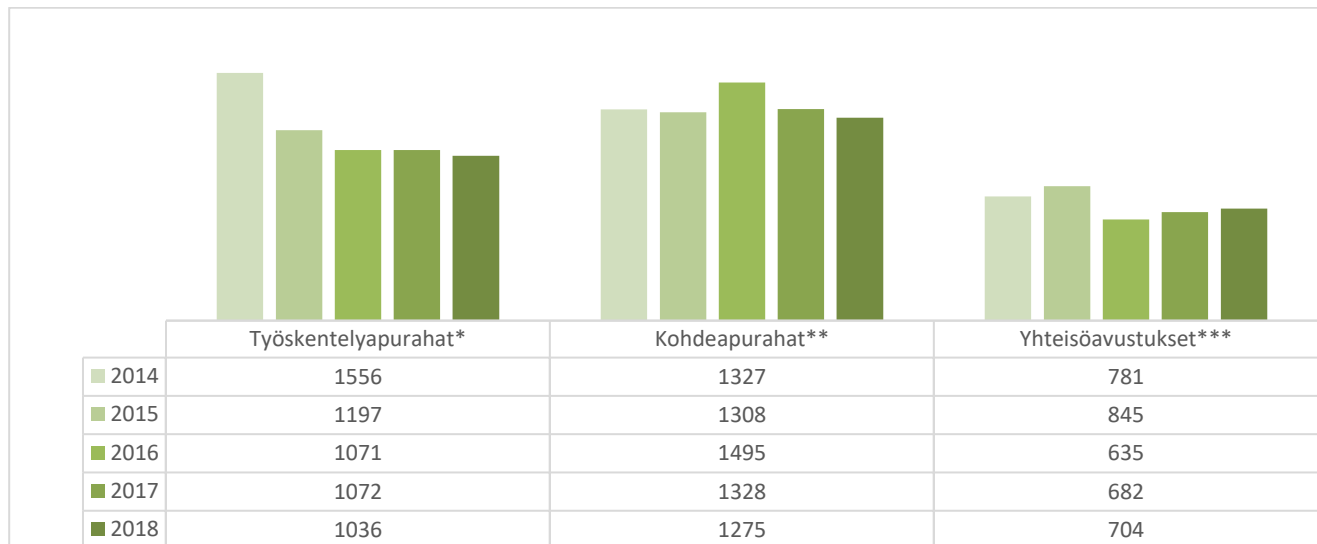


* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apurahamuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat).

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erityis- ja toiminta-avustukset.

TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN SAAJAT TUKIMUODOITTAIN 2014–2018



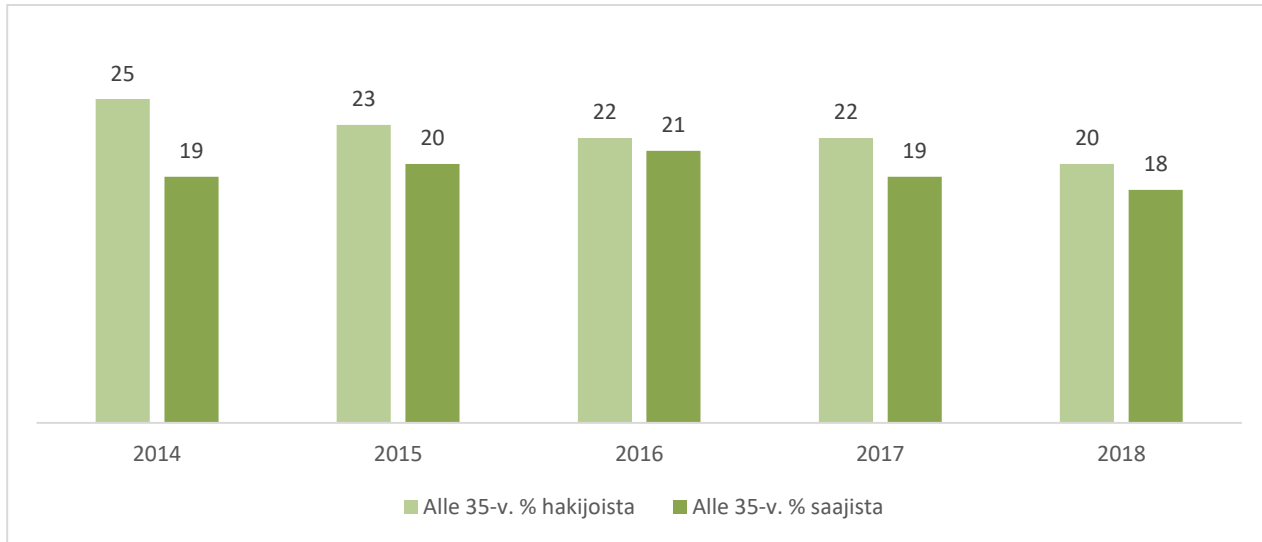
* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apurahamuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat).

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erityis- ja toiminta-avustukset.

- Nuorten osuus Taiken hakijoista on laskusuuntainen. Nuorten osuus apurahan saajista ei myöskään vastaa täysin heidän hakijaosuuttaan, vaikka ero ei olekaan suuri. Nuorten osuus vaihtelee taiteenaloittain. Eniten alle 35-vuotiaita on sirkuksen ja tanssin hakijoissa ja vähiten kirjallisuuden hakijoissa.

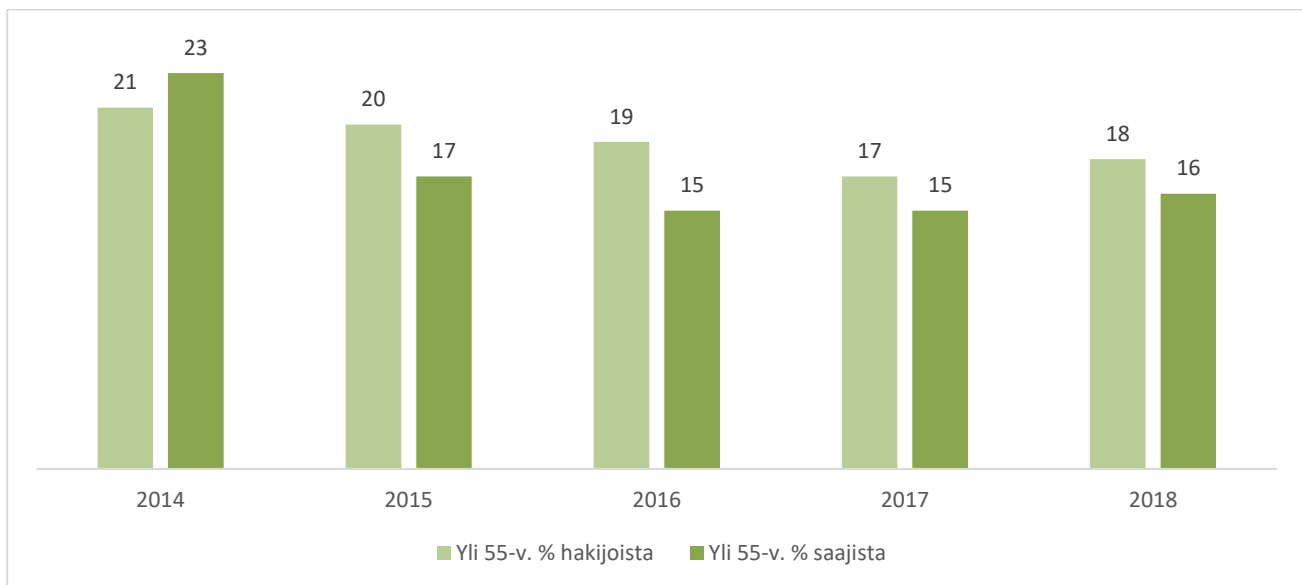
ALLE 35-VUOTIAIDEN OSUUS TAIKEN APURAHAN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUOSINA 2014–2018



Yksityishenkilöt.

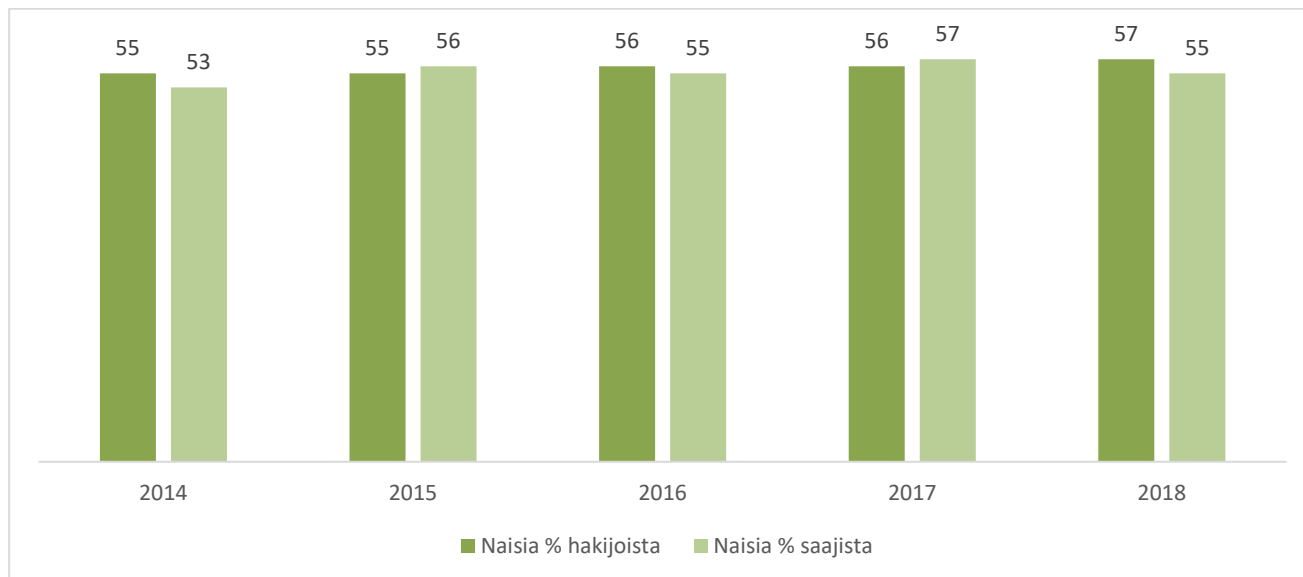
- Yli 55-vuotiaiden osuus Taiken hakijoista ja saajista on pienentynyt lähes vuosittain. Tarkasteluvuosien aikana yli 55-vuotiaiden hakijoiden osuus väheni nelisen prosenttiyksikköä ja saajien lähes 10 prosenttiyksikköä.

YLI 55-VUOTIAIDEN OSUUS TAIKEN APURAHAN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUOSINA 2014–2018



Yksityishenkilöt.

NAISTEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUOSINA 2014–2018



Yksityishenkilöt.

- Taiken hakijoista lähes puolet tulee Uudenmaan maakunnasta. Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan osuudet lähentelevät yhdeksää prosenttia hakijoista mutta muiden maakuntien osuus jää sekä hakijoista että saajista alle viiteen prosenttiin. Uudenmaan osuus saajista kasvaa hieman hakijaosuutta nopeammin.

TAIKEN APURAHOJEN/AVUSTUSTEN HAKIJAT MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	% keskimäärin
Ahvenanmaa	21	12	13	10	11	0,2 %
Etelä-Karjala	109	103	105	96	103	1,3 %
Etelä-Pohjanmaa	109	77	79	73	72	1,1 %
Etelä-Savo	150	143	138	127	118	1,8 %
Kainuu	39	57	46	55	48	0,6 %
Kanta-Häme	175	161	139	119	119	1,9 %
Keski-Pohjanmaa	63	56	57	67	50	0,8 %
Keski-Suomi	290	279	276	261	220	3,4 %
Kymenlaakso	132	109	90	102	91	1,4 %
Lappi	199	217	209	183	159	2,5 %
Pirkanmaa	659	645	649	663	659	8,5 %
Pohjanmaa	136	122	119	130	124	1,6 %
Pohjois-Karjala	212	183	157	168	159	2,3 %
Pohjois-Pohjanmaa	319	292	270	280	283	3,7 %
Pohjois-Savo	216	203	172	172	157	2,4 %
Päijät-Häme	196	168	154	164	150	2,2 %
Satakunta	199	166	164	143	128	2,1 %
Uusimaa	4001	3940	3962	4046	4061	51,9 %
Varsinais-Suomi	668	680	677	604	577	8,3 %
Ulkomaat	198	168	161	155	118	2,1 %
Kaikki	8091	7781	7637	7618	7407	100,0 %

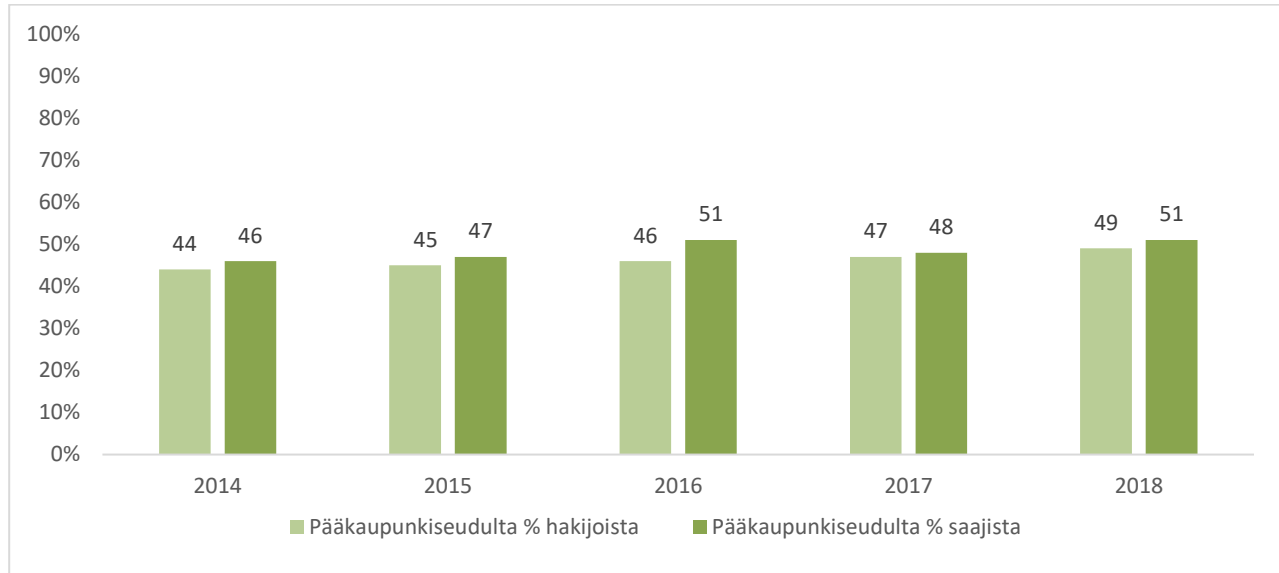
TAIKEN APURAHOJEN/AVUSTUSTEN SAAJAT MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	% keskimäärin
Ahvenanmaa	7	2	3	6	3	0,1 %
Etelä-Karjala	45	35	33	37	44	1,3 %
Etelä-Pohjanmaa	40	30	21	23	20	0,9 %
Etelä-Savo	67	62	58	61	50	2,0 %
Kainuu	14	22	12	21	17	0,6 %
Kanta-Häme	69	65	49	43	38	1,7 %
Keski-Pohjanmaa	24	22	20	19	20	0,7 %
Keski-Suomi	142	128	98	99	83	3,6 %
Kymenlaakso	49	47	29	35	25	1,2 %
Lappi	88	89	84	80	77	2,7 %
Pirkanmaa	309	270	226	242	239	8,5 %
Pohjanmaa	67	47	42	42	42	1,6 %
Pohjois-Karjala	83	79	60	68	62	2,3 %
Pohjois-Pohjanmaa	126	105	79	95	109	3,4 %
Pohjois-Savo	89	87	65	66	59	2,4 %
Päijät-Häme	66	55	56	52	50	1,8 %
Satakunta	84	73	62	53	54	2,1 %
Uusimaa	1740	1613	1654	1538	1561	53,3 %
Varsinais-Suomi	248	251	258	243	232	8,1 %
Ulkomaat	71	55	41	45	35	1,6 %
Kaikki	3428	3137	2950	2868	2820	100,0 %

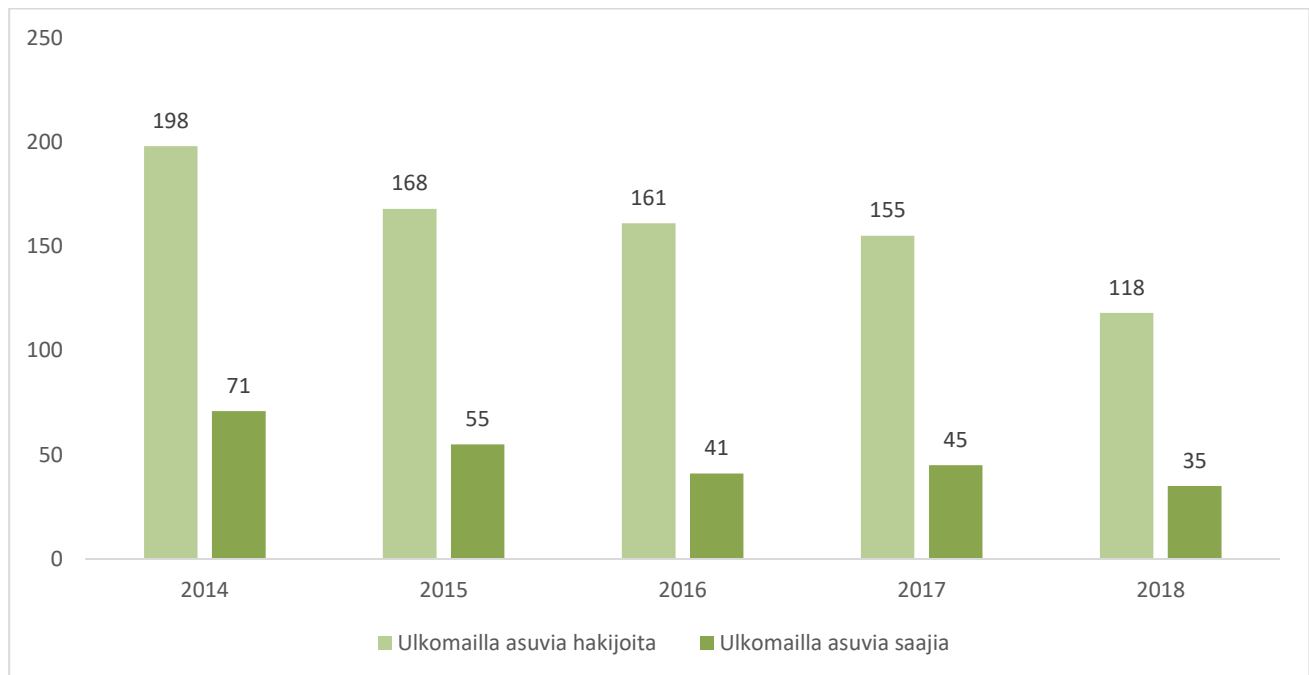
TAIKEN TUKI MAAKUNNITTAIN (€) VUOSINA 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	% keskimäärin
Ahvenanmaa	27 900	13 500	26 000	25 600	45 000	0,1 %
Etelä-Karjala	328 990	354 740	295 140	331 661	446 781	1,0 %
Etelä-Pohjanmaa	241 100	175 100	135 700	176 409	154 962	0,5 %
Etelä-Savo	377 600	383 190	346 670	538 992	428 166	1,2 %
Kainuu	228 700	259 780	179 430	240 667	466 623	0,8 %
Kanta-Häme	462 380	562 580	452 160	543 082	441 270	1,4 %
Keski-Pohjanmaa	252 000	282 630	227 380	239 419	283 123	0,7 %
Keski-Suomi	786 780	922 700	944 260	909 921	993 425	2,6 %
Kymenlaakso	290 840	332 990	236 480	251 138	230 335	0,8 %
Lappi	611 030	708 160	721 810	676 705	708 010	2,0 %
Pirkanmaa	2 621 120	2 602 110	2 552 240	2 596 943	2 729 288	7,5 %
Pohjanmaa	365 790	320 860	347 670	342 347	426 385	1,0 %
Pohjois-Karjala	541 290	495 340	472 040	522 766	718 493	1,6 %
Pohjois-Pohjanmaa	1 118 710	1 275 430	1 111 530	1 212 377	1 608 903	3,6 %
Pohjois-Savo	755 580	843 380	884 010	848 056	1 016 175	2,5 %
Päijät-Häme	774 150	720 900	868 390	775 368	984 748	2,4 %
Satakunta	859 780	731 780	687 760	777 592	811 247	2,2 %
Uusimaa	18 785 660	20 017 560	20 853 440	21 137 269	22 478 912	59,4 %
Varsinais-Suomi	2 089 000	2 518 050	2 457 950	2 661 968	2 908 040	7,3 %
Ulkomaat	509 290	519 560	463 560	473 163	405 972	1,4 %
Yhteensä	32 027 690	34 040 350	34 263 610	35 281 443	38 285 858	100,0 %

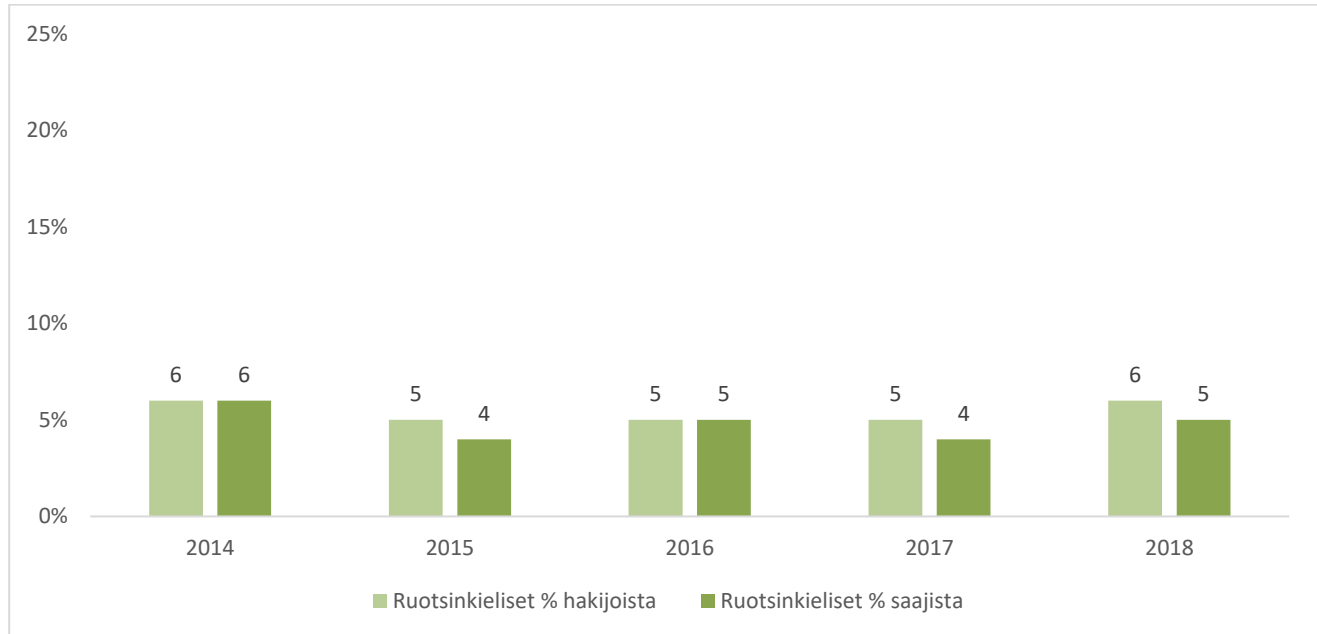
PÄÄKAUPUNKISEUDULLA ASUVIEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA 2014–2018



ULKOMAILLA ASUVAT APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT VUOSINA 2014–2018

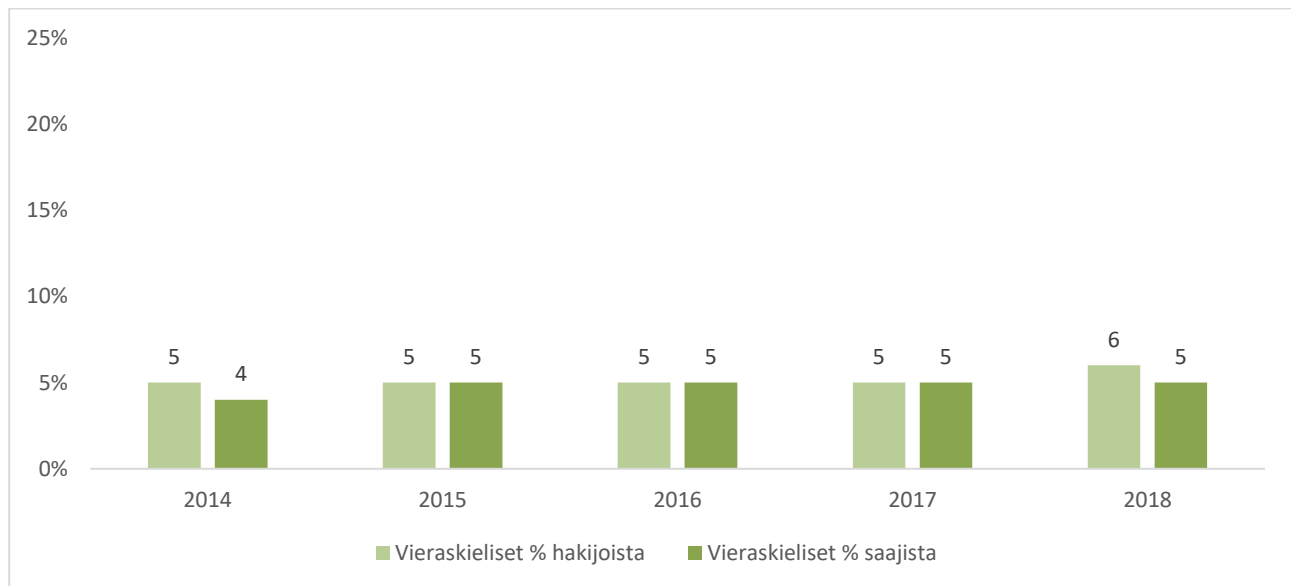


RUOTSINKIELISTEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA (%) VUOSINA 2014–2018



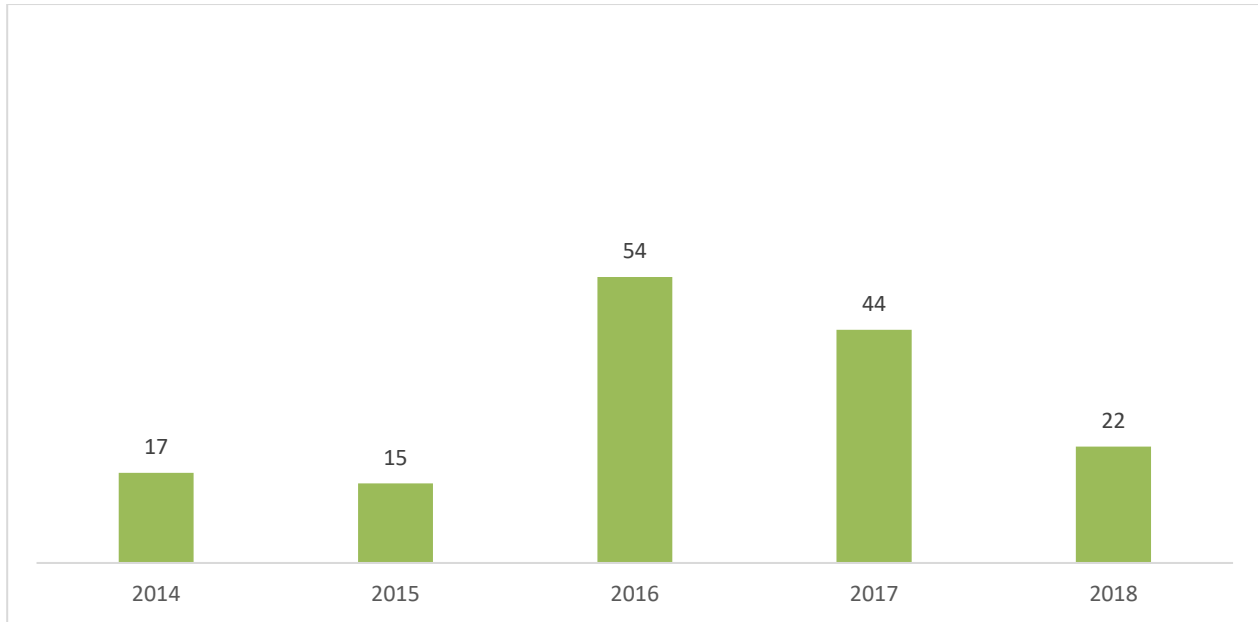
Yksityishenkilöt. Vuosien 2014–2015 tieto koskee vain Taiken valtakunnallisia tukimuotoja.

VIERASKIELISTEN OSUUS TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA (%) VUOSINA 2014 – 2018

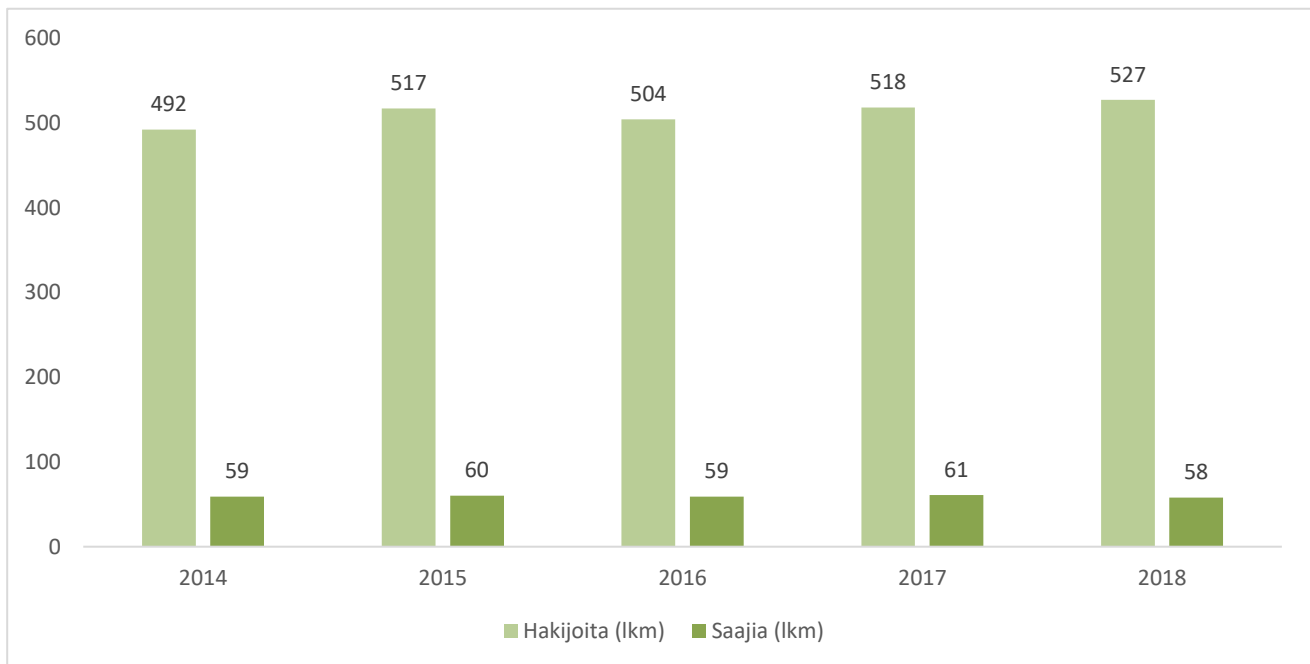


Yksityishenkilöt. Vuosien 2014 – 2015 tieto koskee vain Taiken valtakunnallisia tukimuotoja.

TAIKELLE OSOITETUT OIKAISUVAATIMUKSET 2014–2018²⁷



TAITEILIJAELÄKKEIDEN HAKIJAT JA SAAJAT VUOSINA 2014–2018



Taiken päätettävissä vuodesta 2016 alkaen (aik. OKM).

²⁷ Vuoden 2013 alusta voimaan tulleen lain mukaan apuraha- ja avustuspäätöksiin on voinut vaatia oikaisua. Muutos ulotettiin koskemaan myös kirjasto- ja näyttöapurahoja vuonna 2016. Taiteilijaeläkkeet siirtyivät opetus- ja kulttuuriministeriöstä Taiken päätettäväksi niin ikään vuonna 2016, jolloin myös niihin kohdistuvat oikaisuvaatimukset siirtyivät Taikeen.